

ELŐFIZETÉS

HELYTREN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HELDIFIZETÉS:
6-határban postt. sor egyenlő 20 H.,
máshol következőké 10 H.Ér.

Nyitási ára 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, július 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesztérek: Kállay utóda.
- A temesvári fekete és fehér bogarak.
- A képviselőház állása.
- Kállay Béni halála.
- Csanádmegye közgyűlése.
- A véres beszámoló után.
- A halálkő pápa.
- Utcakövezések Aradon.
- Az obstrukciót folytatják.
- Leányrablók a bíróság előtt.
- Piac a Beres Beni-téren.
- Bombamerénylet Zágrábban.
- A községi iskolák értesítője.
- Dívtáros apróságok.
- Tárcsák: A finánc. Irta: Lőrinczy György.
- Csarnok: A te jó édesapád. Irta: Hevesiné-Sikor Margit.

Kállay utóda.

Arad, július 14.

Politikai körökben sokat foglalkoztak ma azzal a kérdéssel, hogy *ki lesz Kállay utóda?* Alig volt nézetkülönbség az iránt, hogy a bosnyák érdekek szempontjából *Khuen-Héderváry gróf, a jelenlegi miniszterelnök a legjobb jelölt a közös pénzügyminiszeri állásra.* Ismeri a bosnyák viszonyokat, érti a szerb-horvát nyelvet és politikai tulajdonságai is jó bosnyák miniszterre avatnák őt. Mert nála meg van a kemény ököl, mely Boszniában szükséges és mint Zágrábban is megmutatta, tud bánni a szerbekkel, akiket most Boszniában meglehetősen nehezen lehet kormányozni. Gazdasági kérdésekben való józan áttekintése is jóvá tenné a Kállay-politika tévedéseit. Ehhez járulna még, hogy Khuen gróf

megválása a miniszterelnökségtől, azonnal jelentékenyen megjavítaná Magyarországon a politikai viszonyokat. Az elmúlt két hét alatt ugyanis kitűnt, hogy az az előítélet, mely Khuen gróf ellen az összes politikai táborokban fennáll, a parlamenti béke helyreállításának egyik legnagyobb akadálya. Csak az a kérdés, hogy Khuen gróf hajlandó-e ezt a hivatalt elvállalni. Volt ugyan már arra eset, hogy egy volt magyar miniszterelnök, *Szlávy József*, közös pénzügyminiszterre neveztetett ki és aztán Khuen gróf is egy ízben, mikor Kállaynak a miniszterelnökségre való jelöltségéről volt szó, úgy nyilatkozott, hogy „a magyar miniszterelnök előléphet közös pénzügyminiszterre, de egy közös pénzügyminiszter nem szállhat alá magyar miniszterelnöknek.”

Khuen gróf azonban büszke természetű ember, és kérdéses, hogy el akarja-e hagyni a helyét, mielőtt a neki adott feladatot teljesítette.

Komoly jelölt, aki Bécsnek is konvenciál, *Hieronymi Károly*, volt miniszter és Arad volt országgyűlési képviselője, aki már régebben készül Kállay örökségének átvételére.

Már tavaly nagyobb tanulmányuton volt Boszniában és Hercegovinában és mondják, hogy maga Kállay is őt szemelte volna ki utódjául és közelgő halála tudatában, ajánlotta is volna a koronának. Nehány delegációs bizottság a bosnyák ügyekben való tájékozottságáról fényes bizonyosságot szolgáltatott. Különben nagy képzettségű ember, aki annak idején előtte

idegen téren, a belügyminiszerségben is megállotta helyét; bizonyára beletalálna magát a bosnyák gubernátori állásba is, sőt remélhetőleg Bécsre jótékony befolyást gyakorolna magyar irányban.

Természetes, hogy Khuen grófon és Hieronymin kívül vannak még egyéb jelöltek is. Egyesek *Tallian Béla*, a képviselőház alelnökét emlegetik, míg viszont emelkedtek olyan osztrák hangok is, hogy a kinevezendő közös pénzügyminiszternek osztrák embernek kell lennie.

Hivatkoznak arra, hogy az osztrák-magyar bank kormányzói állására is felváltva egyszer osztrák, másszor magyar embert neveznek ki. Ha sikerülne az osztrák terv keresztülvitele, akkor a közös pénzügyminiszter *Bilinski Ede* lovag bank-kormányzó, az osztrákok egyedüli jelöltje lenne.

Természetes, hogy érdekesség tekintetében minden kombináció között az jár elől, mely Khuen-Héderváry gróftól jelöli közös pénzügyminiszternek. Ez a kombináció jelentékenyen nyert erősségében ma este a függetlenségi párt értekezlete után.

A függetlenségi párt többsége *kimondta az obstrukció folytatását*, s a parlamenti viszonyok ismerői úgy vélik, hogy *Khuen-Héderváry* gróf távozásával nem lenne nehéz még az újra fölvetett obstrukciót is leszerelni.

Maga Khuen-Héderváry pedig megszokhatta már, hogy amikor régi állása tarthatatlanná válik, akkor a sors csinál számára újat. Zágrábban égett a föld lába alatt: megüresedett a magyar mi-

A finánc.

Irta: Lőrinczy György.

Nincsen már finánc, lassanként még a neve is kikopik a magyar humor krónikáiból. Az a finánc, akit furlanggal kijátszani, fortélylial megtréveszteni, disznótörökön, lakodalmakon megtréfálni, holtra etetni-itatni magyar virtus volt. Akinek a csufneve kitalálásában olyan jellemnyes volt a nép s aki diákkal, pappal, kocsmárossal meg minden radnóti emberrel örökös hadat viselt. Nincsen már sponót-bakter, dohány-kopó. Nincsen már finánc; igaz, hogy szüzdohány sincs. Az, amit most természetnek, holdakra menő óriás táblákon, csak trafiknak való; éppen olyan gazdasági növény, akárcsak a repce, a kukorica, vagy a cukorrépa. A piacnak terem, nem a családi pipatóriumnak. Hiába hívják gálócsi, verpeléti, dulházi muskotálynak, nem az már az, ami najdanán volt, mikor még a sajátmagunk gyönyörűségére, husz kvadrától földön termett, a mit úgy ápolgattunk végig a hosszú kánikulán, mintha csak tündérszép hajadonok növekednének a fekete barázdákon.

A mai fináncot szemlélnék hívják, a régi szemfüles volt. Csak hogy érezte, hogy mikor kell behunynia a szemét és bedugnia a fülét, hogy ne lásson, ne halljon semmitsem. Pedig a szüzdohányt nem lehetett előle elrej-

teni, megszimatolta mértföldnyi távolságról is. Megtörtént egyszer, hogy valamelyik felsővidéki főispán, olyan régimódi, nagy tajtékpipás táblabíró, természetes málhával utazott Budapestre s a finánc megszólította:

— Kérem szépen, méltóságos uram, mit tetszik vinni ezekben a ládákban, kofferekben?

A főispán ránézett s csendes flegmával felelt meg neki:

— Szüzdohányt, öcsém, — Tisza Kálmánnak.

A generális volt akkor Magyarország hatalmas miniszterelnöke s egyuttal, ugy mellesleg, pénzügyminiszter is. Főfinánc, mindenható nagyúr, aki könyökig dúsult aranyban, ezüstben, bankóban s bizonyosan a szüzdohányban is. A finánc a neve hallatára a sapkájához kapott, tisztelegve és úgy elpárolgott a főispán gyanus málhájától, mintha csak kámfor lett volna. Még ő ijedt meg. Nehogy a méltóságos ur tovább folytassa a bizalmas indiszkréciót.

Diákember voltam akkoriban, jogonc, Bukovay. Az egyetem m g tele volt a híres török tüntetések közelmúlt embereivel, Abdul Kerimmel, Ozman pasával. Török fezt viseltünk és csok jassával köszöntöttük egymást. A rendes diáktanyákon a feketekávéhoz hosszuzáru, öblös esibukkal kedveskedtek a fizetőpincerek s azért vakáció idején igyekeztünk minél bősebben ellátni magunkat zamatos szüzdohánnyal. Mert azt kinevették, kocapipásnak hívták, aki trafikot szívott.

Valamelyik vakációt a kies Bodrogközön mulattam át, ahol utra valóul jól megtömték a táskámat illatos gálócsival. Aki az igazi, a régi nemes gálócsi faldohányt nem kóstolta, annak halovány fogalma sincs róla, hogy mi volt az igazi szüz magyar dohány. Fekete volt a gálócsi, akár a cigánygyerek, de egyetlen szippantás füstje fölért a legillatosabb sáfránnyal, a legdivatosabb illatszerrel. Vigan is eveztem a tele táskával Budapestnek, mintha csak szüret-ről jöttem volna.

Tiszavidéki vasutnak hívták azt a vasutvonalat, ha jól emlékszem: Miskolctól Szerencsig, vagy talán tovább is, föl egészen a máramarosi hegyekig, ahol a legmagyarabb folyó bölcsője van. Valahol, közel Tokajhoz, van Rakamaz nevű állomása. Híres dohánybevaltó hely, a hol egész kaszárnyával tanyázott a finánc. Rendes szokásuk volt, hogy fölzártak a vonatra s végigvizsgálták az utasok táskáit, néha még a felső ruháit is. Minderről nem tudtam én semmit sem. Nyugodtan üldögéltem a kupéban s a vonat lassan dőcögött. S egyszer csak kinyílik az ajtó és belép — a finánc. Legelső pillantása is a táskámra esett, a ki a régi-módi kupé ülése alatt feküdt. A finánc nagyot rugott rajta.

— Kié ez a táska?
Megszeppenve, alázatosan feleltem neki:
— Az enyém.
— Tessék fölnyitni!

niszterelnöki szék. Mikor pedig ez utóbbi is kellemetlenül forró: akkor megüresedik a közös pénzügyminiszteri állás.

Es végre talán lenne is benne valami osztó igazság, ha Horvátország után most már bennünket is érne valami öröm.

A temesvári fekete és fehér bogarak.

Temesvár, július 14.

A fővárosi napilapok egyikében nagyon figyelemreméltó vezetőcikket olvastam nem régen: *Élet a kő alatt* volt a címe; *Vázsonyi Vilmos* írta.

Ez a cikk jutott eszembe most, hogy a temesvári választó publikum *Khuen-Héderváry* gróf miniszterelnököt kandidálta *Fejérváry Géza* báró lemondott képviselője helyébe. Találónan jellemezte a helyzetet. Elmondom a meséjét, amint a szerzője írta:

Az út mellett nagyon mohos kő hever, de senki se sejtí, mi van alatta. Felborítjuk hát, hogy lássuk, mit rejt maga alatt. Alighogy megmozdítjuk: kifut alóla a fürge ezerlábú és siet valahol a közelben elbujni ismét, mert nem szereti, ha sokáig látják. Végre sikerül és felborul a kő: nyüzsgő élet van alatta és megmozdul most minden. A giliszta hamar igyekszik a nedves földbe furakodni; az apró bogarak néhány szertefut; ott van a pók is, mely kényelmetlenül érzi magát a világosságon és a nagy fekete bogár valami repedésbe törekszik, mert érzi, hogy elvesztette a védő nagy követ, amely addig takarta.

Mind egyik tovább siet azután, hogy lehetőleg más kő alá jusson. Keresve keresik azt, mert védelemre van szüksége mind egyiknek működésében.

Ezt a biológiai képet összehasonlítja a szerző a politikai helyzettel abból az alkalomból, hogy *Szell Kálmán* miniszterelnök megbukott. A nagy kő, amelyik akkor elgurult, *Szell Kálmán* volt; de a szertefutkosó bogárság pedig a politikuskoknak egy része; egyik ide húzott, a másik oda, a míg az új nagy követ megtalálták.

Mi ugyanezt a biológiai jelenséget nem a nagy politikával hozzuk kapcsolatba most, hanem a temesvári helyi politikával. Onnet is elgurult egy nagy kő, amelynek védelme alá helyezkedtek sokan. Ez *Fejérváry Géza* báró volt. Mi természetesebb tehát, mint az, hogy most a színen maradtak hamar más követ keresnek maguknak; minél nagyobb, mely mindnyájukat védheti. Igyekeznek valamennyien elférni

alatta: versenyt futnak ezért a miniszterelnök árnyékába.

Azonban vannak fehér bogarak is a réten; ezeket nem fogadják társaságukba a fekete, mert nem akarnak velük futni; érdemtelenekek és nem elég szaporák — meg talán nem is „szabadelvűek.” Ezek kívül maradnak most.

A hatalmas podeszta, *Telbisz* és hívei, érthetetlennek tartják, hogy miért is zavarják a versenyt és a nagy vidéki metropolis két közjegyzője közül az egyik (egy harmadik is elférne, sőt meggazdagodnék, mint ők, de nem érezlik be), *Plausics*, az elnöklő ur haragosan leszólja őket, mert fehér a színük és más hangon beszélnek. *Armin*, Temesmegye „Barát”-ja se maradhat nyugton, ha sietni kell. Csak az érdemes kanonok bácsi nem siet, bár őt biztatták fel, hogy jelölje az utat, szép beszédet tartson a jelölő gyűlésen; lassabban halad, mert nemzeti vívmányokra gondolt most éppen; hazafias aggodalma még köti a *Kun-t*. Pedig hazafias érzelmek dagasztják a gyárvárosi *Franci* mameluk keblét is, kinek *Steiner* a neve és bár beszédével utolsóknak fut be, mégis elveti a sulykot és *Apponyi* grófit csak *Schweiger* szavából ismeri fel.

Mozgalmas a nagy köhöz vezető út — de hol van a tanf-lügyei? — kérdik most sokan, mert nem látják maguk között — hol van ő? Pedig *Lendl* szerint szüksége volna a köre. Bizonyára még fáj a csápjá. Mikor összetűzött egyszer *Szabolcska* urral, az ismert költővel, összekülönbözni akart felekezeti ügyben. Csak hogy *Szabolcska* nemcsak költő, hanem egyuttal református pap és nem engedi egy könnyen az igazság jussát. Most pedig emlegették mint ellenjelöltet! Ezért fájjalja a csápját a tanfelügyelő talán?

Még sokan vannak, akik futnak ilyenkor lojálisan, liberálisan vagy érdemeket szerezől és készségesen feltűnnek a tapsolásban, ha a szónoki szó hangosan hirdeti: „nem haszonlelésből, nem helyi hazafiságból, se lokális érdekekkel tesszük mi ezt, hanem azért, hogy ezzel is hozzájáruljunk a politikai helyzet tisztulásához, a törvénytelen állapotok megszüntetéséhez. Éljen *Khuen-Héderváry!*” (Lelkes éljenzés és taps.)

Csak a kis doktor, a független *Muth*, az a lovrini sváb, aki Szegeden tanulta a magyar szót és a virtust, ő nem tápít és ott marad helyben, bár lenézik, mert ő *Szabolcskát* akarja, vagy talán mert fehér?

Nagy követ keresnek és a miniszterelnök vállalja a szerepét . . . „egyelőre” . . . reméljük nem sok időre!

Temesvári.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 14.

A mai ülés igen mozgalmas és határozottan érdekes volt. Már az ülés elején nagy érdeklődés mellett hadakozott egymással *Popovics* István és *Vészi* József. Ezután a szabadelvű párti *Sréter* Alfréd beszélt, aki szembe szállott az obstruálókkal. A jobboldalon tetszett *Sréter* beszéde, aki érvekkel igyekezett leszálítani az obstruálók nagy önrizetét. Egyébként azért is érdekes ez a beszéd, mert bevezetése volt a szabadelvű párt hadakozásának. Ezután állítólag mindennap felszólal egy-egy szabadelvű párti szónok, hogy bebizonyítsák az ország előtt az obstrukció káros voltát.

Utána *Beöthy* Akos mondott egy nagyszabású beszédet, melyben a szabadelvű pártot támadta, de a szabadelvű párt sem hallgatta némán, hanem gyakran közbevágott ellenmondásaival.

A karzatok ma is zsufolva voltak, a folyosón pedig a *Kállay* utódját találgatták. Megjelent itt *Pejacsevics* horvát bán is, aki *Szapáry* László gróf fiumei kormányzóval, majd a miniszterelnökkel hosszabban értekezett.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: *Apponyi* Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök, *Plósz* Sándor, *Láng* Lajos, *Tomasics* Miklós, *Wlassics* Gyula miniszterek.

Elnök megnyitja az ülést és meleg szavakban emlékezik meg *Kállay* Béni közös pénzügyminiszter haláláról. A legnagyobb államférfiak sorába tartozott. Gyakorlati tudása vetekedett férfiu bölcsességével. A ház nevében koszorút tesz ravatalára. (Általános helyeslés).

(Személyes kérdések.)

Popovics V. István *Vészi* tegnapi beszédére reflektálva, előadja, hogy Horvátországban 1888. óta 16 magyar iskola van, van még 6 vasuti iskola és 7 katolikus iskola. A történelem igazságot fog adni *Héderváry*nak. A sajtó tulásai és frázisai többet pusztítottak azonban, mint egy ragályos betegség.

Ugron Gábor: Onöknél cenzura van, azt akarják behozni?!

Popovics: Van azonban egy honi iparunk: szunyo-ból elefántot csinálni. (Derűtség). De ez nem alkalmas a kivitelre. (Derűtség). *Hogy Vészi* ócsárolja a bán 20 éves működését, nem tartja hazafias dolognak. (Helyeslés jobbról).

Vészi József személyes kérdésben szólal fel.

No, gondoltam, vége a világnak! Mig csendesen, tétova lassúsággal nyitogatam a táskát, lopva az ablakra tekintgettem, azon törve a fejemet, hogy vajjon nem lehetne kibödni rajta a táskát, ruhástól, mindenestől. De a finánc zordon képpel állott őrt. Mintha csak azt mondta volna, hogy itt nincs menekvés. A táskák egyik oldalában a ruhám voltak, a másik oldala meg telistele volt finom, illatos bodrogközi muskotály dohánnyal. Lehetett vagy tíz-tizenöt kilogramm. Horribilis büntetés járt azért akkor is. Végre is a táskát kinyitott. Szépen le volt takarva mind a két oldala tiszta, hófehér törülköző-kendővel, a hogy a vendéglátó atyafiak gondosan becsomagolták. Tán épen erre a találkozásra gondoltak jó előre.

— Mi van benne? — vallatott a finánc szigorúan.

Impertinensnek, gunyosnak látszott a kérdés erre a diákbüszkeség fölébredt bennem. Ha fölakasztanak is, most már ugyis mindegy. Legalább azt az egyet ne mondhasa a finánc, hogy hazudtam. Nyíltan, becsületes őszinteséggel néztem a szemébe és határozott hangon feleltem:

— Dohány!

A finánc nagyot nevetett. Majd mosolyogva rám nézett.

— Persze, tréfálni tetszik? . . . kérdezte.

— Persze . . .

A hídgeri verejték is csurgott a homlokomról, úgy tréfáltam. Ha csak hozzányul a taka-

róruhához, vagy ha annak csak az egyik kicsike csücske felgyűrődik, végem van. Ott ragyog, szépen összekötözött csomagokban az illatos, tilos szüzdohány. Kinos pillanat volt, sohasem felejttem el . . . De a törülköző nem gyűrődött föl s a finánc jól viselte magát: hozzája sem nyult. Mosolyogva körültekintett a kocsiban. Két vagy három utas ült benne, marhakereskedő vagy regáleberlő. Sorban köszöntötte mind egyiket, aztán sarkon fordult és — kilépett az ajtón.

Még ma is nézek utána, gondolkozva, hogy vajjon bolonddát tettem-e? Mert hátha ő tett engem bolonddát? Hátha észrevett, meglátott mindent? És megkegyelmezett? Nemcsak nekem, hanem született ellenségének: a diáknak. Szépen, nagyielküen, gavallérosan, hogy meg se köszönhessem. Sőt föláldozta magamagát, mintha ő volna az, akit becsaptak, bolonddát tettek. Ki tudja?

A mai finánc már nem tudna erre a kérdésre megfelelni, nem tudna olyan lenni sem, a milyen a régi volt. A mai finánc már rendes alak, olyan felemás valami, egy kicsit katona, egy kicsit beamter. De a réginek a humora nincs meg benne, noha a nép még ma is gyakorta kötekedik vele. A multkor éppen a kelenföldi vasutállomástól villamoson mentem be a fővárosba. A kocsit törökbálinti, buda-örsi sváb menyecskével, kékmándlis vidéki atyafiakkal volt tele, akik bizalmasan referáltak, jó falasi szokás szerint. A budai ol-

dalon, a vámsorompónál a kocsit megállott s föl szállott rája egy finánc. Fiatal, nyalka, csinos legény volt; katonásan szalutált a kocsiban ülő utasoknak és nyájas, udvarias hangon kérdezte meg:

— Kérem, nincsen a kocsiban adótárgy.

Senkisem felel, mintha nem hallaná vagy nem értené. S a finánc újabb kérdéssel magyarázza meg:

— Szesz, vagy bor, vagy . . . ?

Akkor megszólal valami rekedt hang a kocsiban:

— Bor? Igen, igen, az van!

A finánc arrafelé fordul, kutatva jobbra-balra.

— Hol, kérem, hol van?

— Bennem, — feleli nevetve a borizú atyafi.

Az utasok nevetnek s a finánc mosolyog. Barátságosan vállon üti a tréfás utast s gyorsan leugrik a villamosról, a mely csöngötte, morogva tovább rohan, be, a nagyváros lár-májába. A vidám és barátságos beszélgetés, minél jobban közeledünk a városhoz, lassanként elcsöndesedik, kiki a maga bajával, gondjával bibelődik, a kocsit pedig rohan tovább. S míg a szemem előtt folyton jönnek, mennek és változnak az új idők utcai képei, a lelkem elmereng a régi világ elmúlt patriarkális furcsaságain. A finánc, a szüzdohányon, a rakamazi állomáson . . . Mutamur! Mi is, a fináncok is.

Kubik: Itt nem beszélhetsz oly könnyen, mint odaát! (Derűtség.)

Vészi: Örömmel hallja Popovics statisztikáját, de ez is azt bizonyítja, hogy csak egy százalék magyar iskola van Horvátországban. Ezután két tegnapi közbeszólásra kijelenti, hogy a horvát kormányzás felőli nézete mindig egyforma volt. Bizonyíthatja azt a mostani miniszterelnök is. A horvát utlevél dolgot pedig nem szavazta meg, mert mint magyar író nem szavazhat a magyar nyelv ellen. (Helyeslés balról.)

Elnök kérde Kubiktól, az elnökségre érte-e előbbi közbeszólását?

Kubik feleli, hogy nem az elnökségre. (Helyeslés.)

(A miniszterelnöki program.)

Sréter Alfréd: Azt kívánja Vészinek, hogy ó budai választói oly nyugodtan hallgassák meg, mint itt meghallgatták. Szólok az ádattlan helyzetből a kibontakozást keresi. Őket épügy a meggyőződésük vezérlik, mint a tuloldalt.

Kubik: Miért nem szólaltak fel eddig?

Sréter: A Széll elleni obstrukciókor is fel akartak szólalni, de nem akarták az obstrukciót elősegíteni és az időt pocsékolni. Hibás taktika volt, de végzetesnek tartja az ellenzék obstrukcióját, amely minden rendet felkavar és az alkotmányt veszélyezteti. De a szabadelvűpárt teljesen azonosította magát Szélllel. Az 1867. XII. törvénycikkhez ragaszkodik. A magyar nemzet semmi jogát fel nem adja. Magunk is kívánjuk a törvény végrehajtását és a véderőjavaslatnál lesz módunk azt megvitatni. (Zaj balról.) Az indemnitás megtagadása a kisebbség erőszaka volt. Meg kellett volna adni az alkalmat, hogy a Széll kormány a választókra hivatkozzék. (Zaj balról.) De önök különben ezzel sem elégedtek volna meg, mert bár a tiszta választást elismerték, egyszerre az általános választói jogot követelik. Ezt egyszerre megadni nem lehet. (Zaj balról.) Önök kergettek az ex-lex be az országot! Es önök veszélyeztetik az alkotmányt. De a leányzó nem halt meg, nem is aluszik, csak a szüziessége lett fogyatékos. Héderváry meghallgatta a legnagyobb ellenzéki pártot és ígéretet kapott a leszerelésre. A függetlenségi párt nagy győzelmet aratott. (Zaj balról.) Mégis lehetetlenné teszik nemcsak az indemnitás megszavazását, de az ujoncozást is. A szabadelvűségről szól ezután, amely nem egyeseké, de az egész emberiségé. A szabadelvűség örök! Magyaroknak kell lenniük és ki kell építeniük az egységes magyar államot. Felekezetiesnek pedig nem szabad lenniük. És nem szabad a trón és nemzet közé éket verniük. (Zajos éljenzés.) Az ország érdeke, hogy a harcot önök felhagyják, mert ellenségeink már is kárörvendenek.

Megoldásra várnak a gazdasági kérdések, a kereskedelmi szerződések. Es önök meggátolják a békés kibontakozást, a komoly munkásságot. Önök, a kik az obstrukciót folytatják, kilencedét sem képezik a Háznak, mégis erőszakoskodnak. Önök a házszabályokkal visszaütnék, hogy lehetetlenné tegyék a kormányzást és a kisebbség abszolutizmusát akarják behozni. A magyar alkotmány közkinccse az országnak, nincs joga azt senkinek megnyirbálni. (Nagy zaj balról.) Az a harc, a melyet folytatnak a tuloldalon, az már nem dicsőség, tegyék le a fegyvert és engedjék a kibontakozást. (Helyeslés jobbról.)

(Az új miniszterek bírálata.)

Beöthy Ákos: T. Ház!

Felkiáltások jobbról: Eljen Sréter!

Beöthy: Sréter beszéde észébe juttatja azt a papot, a ki azt prédikálta, hogy azt tegyék, a mit beszélek, de sohase nézzétek, mit cselekszem. (Derűtség balról.) A kormány programját ép úgy nem veszi tudomásul, mint elődjéit sem. Már csak azért sem veszi tudomásul, mert az a program folytatás akar lenni. A kabinet régi tagjai inventáriumhoz tartoznak, tehát a kabinet öszeresel. (Derűtség.) Gute Menschen, aber schlechte Muzikanten! (Derűtség.) Héderváryt régen ismeri, jó magyar embernek tartja, és tudja róla, hogy az és Héderváry kontoktól származik. Dacos, önértetes. De nem tartja helyesnek, hogy a báni székben foglalja el valaki a miniszterelnöki széket. A miniszterelnök báni szereplése a magyar állam veresége az egész vonalon. Hiba, hogy a miniszterelnök az embereket, a viszonyokat nem ismeri. A mitológiából tudja, hogy Minerva Jupiter homlokából ugrott ki, de poli-

tikust még nem látott fejből kiugrani. (Derűtség.)

Tomasics horvát miniszter képviselő korában azt mondta, hogy míg 20 millió magyar nem lesz, nincs jogunk a magyar nyelvet követelnünk. A logikára hivatkozott Tomasics. Szólok Spinozára hivatkozok, aki azt mondta: mindenkinek annyi jussa van, a mennyi ereje van. (Zajos helyeslés balról.) 1848 ban elkészültünk a horvátokkal és az osztrákokkal. Ez adja meg önértzetünket. A király tanácsosának ezt az önértzetet meg kell hatványozni. (Zajos helyeslés.)

Kolossváryról csak azt tudja, hogy katoná. Neki elég volt Fejérváry, hogy 50 évre elmenjen a kedve a katoná miniszterektől. Aztán Kolossváry a vezérkarból való. Nem akar erről rosszat mondani, de tény az, hogy a vezérkar fészke a hagyományos osztrák szellemnek. (Tetszés balról.) Több példát hoz fel ennek bizonyítására. Szól ezután a liberalizmusról. Szerinte Magyarországon csak két párt van: kucruc és labancpárt.

Holló: Udvari párt és magyar párt.

(Félhivatalos ellenzék.)

Beöthy: Furcsa, mikor agrárius és merkantil pártokról kell beszélni. Nálunk ezek időelőttiek, mert nincs gazdasági önállóságunk. De ne bigyje senki, hogy ezt egyhamar kiereszokolhatjuk Ausztriától. Szól ezután a politikai, illetve katonai kérdésekről, a melyeket meg kell oldanunk és a magyar nyelvhez való jogunkat nemcsak biztosítanunk, de visszaszerelnünk kell. E célra jogosultnak tart minden parlamenti fegyvert és jogosultnak tartja az obstrukciót is. (Taps balról.) Különösnek tartja, hogy legyen egy félhivatalos ellenzék, a melylyel a kormány szoba áll. Sehol sem látott olyan ellenzékot, a mely elfogadja egy kormány előterjesztést, plane előre. Ausztriával szemben a legnagyobb eréllyel kell eljárunk. Ki kell vonnunk magunkat a járomból és a provinciális helyzetből. (Taps balról.)

Beöthy ezután a választásról és presszióról beszélt és azt mondja, hogy Kassán a táblai bírák is bevallották, hogy preszionálják őket!

Ivánka: Ne tessék gyanusítani! (Nagy zaj. Holló, Ivánka öszeszólalokoznak.)

Beöthy nem fél az alkotmány felfüggesztésétől. A 12. órában vagyunk, hogy jogainkat megnevezhessük. A programot nem veszi tudomásul.

Szünet után

Hodossy Imre és Beöthy Ákos személyes ügyben történt felszólalása után

Gabányi Miklós: A miniszterelnök programja ellen szolal fel, helyenként általános derűtséget okozva naiv kijelentéseivel. Nagy nevetés között jelentette ki, hogy leszerelni nem lehet, mert ha hazamegy, az asszonyok leforrázzák.

Domahidy Elemér: Félsz az asszonyoktól!

Gabányi: Ne beszélj, úgy se lesz belőled főispán.

Domahidy: Te se leszel képviselő Diósdon.

Gabányi: Ne beszélj, itt vannak a főembereim a karzaton. (Derűtség.) Ezután határozati javaslatot nyújt be, hogy a honvédek a magyar alkotmányra tegyenek esküt.

Az ülés két óraker véget ért.

TÁVIRATOK

Japán politikai válsága.

Jokohama, július 14. A politikai válság megszünt. **Ito marquis** belép a **Seyakaji** politikai pártba, amelynek elnöke lesz. **Katsura** miniszterelnök ismét átveszi hivatalát. Az hírlik, hogy azon fenyegetése, hogy vissza fog lépni, csak tiltakozás volt a felelősségre nem vonható idősebb államférfiaknak a kormány politikájába való beavatkozása ellen. Gróf **Macshikata-t** és **Yamagata marquist** kinevezték a titkos tanács tagjaivá.

Korupatkin tábornok visszatérében.

Csifu, július 14. **Korupatkin** tábornok orosz hadügyminiszter elhagyta kíséretével **Port-Arthurt**, hogy visszatérjen Oroszországba.

A véres beszámoló után.

(Barabás és a nagyváradi szabadelvű párt.)

Arad, július 14.

A nagyváradi véres beszámoló óta most már nyíltan szembeszállnak **Barabás Bélával** választói. **Váradi Zsigmond dr.**, a nagyváradi szabadelvűpárt egyik tekintélyes tagja, pártjának lapjában **Barabáshoz** kemény hangú cikket ír, melyben lemondásra szólítja fel.

Barabás — mondja **Váradi** cikkében — egy hazugság és egy perverzítés segítségével lett Várad követe.

A hazugság az volt, hogy **Tisza Kálmán** azt mondta volna a tisztviselők fizetésemelése ellen, hogy „egyenek krumplit”. A hazugság olyan otromba, annyira hihetetlen és izléstelen volt, hogy okos emberek is felültek a vakmerő híresztelésnek. Egész sor hivatalnokunk szavazott egy **Tisza Kálmán** ellen, kinek neve a történelemé és **Barabás** mellett, kinek neve a nye poz volim ok és a szellemi erőszakvételek krónikájában lesz bejegyezve.

A politikai perverzítés pedig az volt, hogy klerikális elemek, a mai rend legdusabb kiváltságosai, ellene szavaztak az igen szeliden szabadelvű **Tiszának**, aki protestáns volt, de az állami rend egyenes fenntartója és teremtője — és szavaztak **Barabásra**, aki a mi mai alkotmányunkról, ezer év küzdelmes eredményéről azt mondja, hogy „neki az ilyen alkotmány nem kell”.

A hazugság és politikai perverzítés jegyében fogant megbízó levelét **Barabás Béla** ur az obstrukció rendszeresítésére használta fel. Nemzetes **Uraimnak** szólította a képviselőházat és tönkretette annak munkaképességét. Obstruálása a katonai terhek emelése ellen még hagyján vala. Senkisésem örvend a nép terhei emelésének. Különben is pokolba kívánunk minden állandó hadsereget. A népek egymástól ma már nem akarnak hódítani.

A háboru ma nem népek óhaja, csak népmészárlás. A nép tudja, hogy meg kell halnia, de sürgtettni nem szívesen hagyja magát. A királyok trónját pedig nem szuronyerdők, hanem a nép szeretete tartja fenn. Ezekért bocsátottuk meg, ha nem helyeseltük is a katonai obstrukciót. De **Barabás** ur a katonai terhek ellen dörgött és megobstruálta az indemnitást, a tisztviselők fizetésjavítását és minden egyebet. A nemzet menjen ex lexbe. A hivatalnokok egyenek krumplit. Hitelünk, a kicsiny is, vesszen el. Minden törvényes reform legyen lehetetlen. Ezek **Barabás** ur elvei, az ő saját tényei szerint.

Politikája pedig az, hogy az alkotmány neki rossz lévén, fel kell azt dálni és Bécsset addig kell izgatni, míg végre is elszánja magát egy alkotmány-ellenes kirohanásra. A miskolci eszmadiá leverte saját szőlőtermését a jégverés órájában azért, hogy „Hadd lám uram Isten! mire megyünk ketten?” **Barabás** ur azt akarja látni, hogy ő és a ránk dühített abszolút szellem „mire mennek ketten?” Bizony miskolci eszmadiát fogtunk, — azaz fogtak nekünk **Barabás** urban.

Mégis törtünk volna tovább némán, hallgatag. Mint eddig nem hederítettünk a 48-as párt egyes alvezérei kihívására, most is hallgatnánk. De **Barabás** ur megtámadva látván magát a szellemi erőszakvételek ama politikája, miatt saját pártvezére és pártja által is, reánk merészelt felebbezni. Levélben és lapjában, szóval és írásban hirdette, hogy megkérdezi **Várad** választóit, akarják-e az obstrukció folytatását? E célra váradi pártvezetősége népgyűlést hirdetett és jelentett be a politikai hatóságnál.

A helybéli 48-as párt és Barabás ur e lépése jogos volt. Nekünk nincs jogunk neki utasítást adni, de ő neki joga van olyat kérni. Ha többlélét kap, nem baj. Ő választ közülök.

De ez egyenes felhívás folytán nekünk, választó polgároknak elengedhetlen becsületbeli kötelességünk volt, hogy véleményünket neki tudomására adjuk.

Itt felemlíti Váradi cikke, hogy levelet intézett a függetlenségi párt elnökéhez, azzal, hogy a gyűlésen ő is beszélni akar, de azt a választ kapta, hogy az nem népgyűlés lesz, hanem beszámoló s így nem beszélhet. Erre elvitték magukkal az írott tiltakozást, hogyha népgyűlés lesz, eladják, ha csak beszámoló, akkor a képviselőnek átadják.

Azonban — mondja tovább Váradi Zsigmond — a politikai véleménynyilvánítás szabadságában bizó becsületes polgár tervez, ellenben a népszenvédély és a szociálista munkások izmaival rendelkező Barabások végezek...

Barabás képviselő ur szétverett minket, akik csak felvonultunk az ő meghallgatására. Szétverett szociálista fegyvertársaival. Igérjük: ennek dacára is igaz barátai leszünk a munkások minden jogosult óhajának. Mert ők csak tévedtek. De az intéző Barabás urhoz ezután még indokoltabban emelünk tiltakozást. Sőt egy kérést is, mely szól eképen:

Tisztelt képviselő ur! On azt hirdette, hogy július 12-én megakarja hallgatni Nagyvárad választóit és az On szavaiban bizókat mégis szétverette. Ez előnyösebbnek látszott Onre, mint véleményünk nyugodt meghallgatása. Mi azonban azt hisszük, hogy erkölcsi alapját veszti el az a képviselő, ki jöllehet maga kívánta, erőszakkal némitja el választó közönségét, mely szólni akar hozzá!

Én és elvaratáim abban a nézetben vagyunk, hogy az On politikai módszerének, az obstrukció szellemi erőszakátételének egészen méltó párja és folytatása a tettleges erőszak, a szociálistákkal szövetség és a tömegek felizgatása, a választók szétverése, a bevett fejek és hörgő sebesültek. De hisszük azt is, hogy On, aki magánjellemét illetőleg érintetlen és magyar, ily események után nem tarthatja meg mandátumát.

Hiszen ígérte is, hogy ha választói nem helyeslik eljárását, lemond. A 48-asok véleményét, azok zárt tanácskozással révén, eléggé ismeri. A szabadelvűekét, ha nem hallgatta is meg, — úgy látszik, jól tudja. Ugyanis On, — lapja szerint — „szégyelné, ha ezek Onben biznának.” Ugyan ugy-e? Lássá, mi itt a Kőrös partján megtisztelőnek vesszük, ha ellenpártbellek bizalmát és becsülését itt-ott kinyerhetjük.

A pártonkívüli népgyűlés végzését pedig On nem engedte magához jutni. De a levélbordót talán nem fogja kidobni? Ne játszóék tehát a szavakkal: On jól tudja, hogyan éreznek az őn politikája iránt a váradi 48-as párt higgadt, értelmes részétől kezdve fel a Hlatky Endrékig, Grósz Menyhértékig és Fetser Antalokig. Ha tehát tudja, kérjük, váltsa be szavát és mondjon le.

A mandátum, mely egy hazugság és egy politikai perverzítés törvénytelen alkalmi egyesüléséből származott, bűnbán fogván, vasárnap vérbűnt eredményezett: polgártársak ontották egymásnak vérének az On vészthozó s a lengyel példán kívül világtörténelmileg is példátlan politikája miatt. Képviselő ur! engedje Várad megtisztulását e bűnöktől és mossa meg kezét ama polgárok vérével, akiket képviselni

köteles és szétveretni nem jogosult. Képviselő ur! Julius 12-ike és az On előre bocsátott hirdetményei egyetlen utat hagynak fenn Onnek: **Mondjon le!**

SPORT.

+ A tornaegyesület kirándulása. Az aradi tornaegyesület f. hó 19-én, azaz vasárnap kirándulást rendez a kies fekvésű milovai völgybe. Indulás reggel 6 óra 35 perckor; érkezés haza az esteli vonattal. A kiránduláson résztvevő szándékozók jelentkezhetnek naponta 6—8 óráig a tornaegyesület helyiségében. *Az elnökség.*

Kállay Béni halála.

(Elsőközvetlenül a temetésre.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

Kállay Béni, elhunyt közös pénzügyminiszter holttestét, végleges megállapodás szerint a családjának óhajára, Magyarországon fogják eltemetni.

A holttestet a bécsi beszentelés után Budapestre szállítják és itt az Akadémia oszlop csarnokában díszes ravatalra helyezik. Kállay Béni tudvalevőleg a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagja volt és Thallóczy Lajos osztályfőnök, aki a temetést rendezi, ma reggel telefon utján kérte meg Borovszky Samu dr. helyettes főtitkárt, hogy engedje át az Akadémia oszlopcsarnokát a temetési szertartás céljaira. A temetés innen fog végbemenni csütörtökön délután négy órakor s a beszentelést hír szerint Fraknoi Vilmos püspök vagy Várady Arpád püspök fogja végezni.

A budapesti temetésen részt fog venni az egész magyar kormány és az osztrák kormány tagjai is. A temetés részleteinek megállapítása végett Thallóczy Lajos osztályfőnök holnap reggel Bécsből a fővárosba érkezik.

A Magyar Tudományos Akadémia Kállay ravatalára koszorút helyez, evvel a följárással: „Kállay Béni tiszteletli tagnak, — A Magyar Tudományos Akadémia.” Az Akadémia palotájának homlokzatára kitűzték a gyászlobogót.

Ő felsége Kállay volt pénzügyminiszter özvegyéhez a következő, 13-dikáról kelt táviratot intézte:

Férje elhunytának hirtelen mély gyászszal töltött el és ezen alkalomból legőszintébb részvételemet fejezem ki. Férjének elhunyt, a ki nekem hű tanácsadó volt, úgy számomra, mint Ausztria-Magyarország számára fájdalmas veszteség. Különösen Bosznia és Hercegovina igazgatása körül való kiváló érdemei felejtethetetlenek maradnak és az elhunyt maradandó fényes emléket biztosítanak.

I. Ferenc József.

A közös pénzügyminiszter halála alkalmából többek között a következők fejezték ki részvétüket: Lajos Viktor főherceg, Goluchowski gróf külügymin. Plehner legfőbb számszéki elnök, Hartel miniszter, az összes magyar miniszterek, Gautsch elnök, Windischgrätz Ottó herceg, Széchenyi Gyula gróf, Montenuovo herceg, Dapnist gróf, orosz nagykövet, Széchen gróf vatikáni nagykövet.

Lipót Szalvátor főherceg az iránt tudakozódott, hogy mikor fogják beszentelni a holttestet.

Meleg szavakban fejezték ki részvétüket Don Miguel de Braganza, Fejérváry Géza báró Ischiból, Bilinski bankkormányzó, Jansekovics a bosznia és hercegovinai országos bank kormányzója.

Boszniából és Hercegovinából egész sora érkezett a legszebb részvétnyilatkozatoknak. A boszniai és hercegovinai küldöttségek Budapestben fognak megjelenni. Appel báró tartományi főnök és Kutsera báró polgári adlatus a temetésen személyesen fognak résztvenni.

Csanádmegye közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Makó, július 14.

Csanádvármegye törvényhatósági bizottsága néhány sürgősebb természetű ügy elintézésére végett ma délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott. Nagyobb fontosságú ügy nem volt napirenden s így allg néhány tagja jelent meg a bizottságnak a mai gyűlésre, amelyen Meskó Sándor dr. főispán távolléte miatt ifj. Návay Lajos dr. alispán elnökölt.

Návay Lajos dr. alispán pár perccel 10 óra után megnyitván a közgyűlést, kegyeletes szavakkal emlékezik meg a tegnap elhunyt közös pénzügyminiszteréről: Kállay Benjaminról. Indítványára jegyzőkönyvben ismeri el érdemeit a törvényhatóság s oda igatja elhunyt felett érzett részvétét is.

Első tárgyként Hervay István főjegyző az alispán azon indítványát terjesztette elő, hogy kérje fel a törvényhatóság a földmivelésügyi minisztert, miszerint a telepes községekben, még pedig: Végegyházán, Dombegyházán, Kisiratoson és Dombiratoson új községvárat építtessen. Az alispán legutóbbi vizsgálata alkalmával tapasztalta, hogy a mostani épületek a célnak a legtávolabbról sem felelnek meg, ez okból a törvényhatóság is egyhangulag magáévá tette a javaslatot s az építkezésért felír a miniszterhez.

Makó város képvisellete az egyszerűsítés miatt beszerzett nyomtatványok árait a belügyminisztertől kéri, mert nincs rá fedezete. Pártolólaj terjesztik fel.

Makó város egyik utóbbi közgyűlésén alszámvevői állást rendszeresített s ezt a határozatot Börcsök Gergely meglebebbzte.

Börcsök Gergely, aki most már még meggyebizottsági tag is, szóval is megindokolja felebbzését. Ha alszámvevőre szükség van, miért szerveztek gazdasági szaktanácsosi állást? A határozatot megsemmisíteni kéri.

Farkas József polgármester kimutatja, hogy Börcsöknek nincs igaza. Fegyelmi vizsgálat során állapították meg, hogy egy számvevő — bárki legyen az — nem képes elvégezni a teendőket, tehát a város jól felfogott érdeke az, hogy az alszámvevői állás rendszeresítették.

Návay Lajos dr. alispán a Börcsök felebbzését nem tartja komoly dolognak. Börcsök akkor is felebbzett volna, ha a képvisellet véletlenségből amugy határoz.

A bizottság ezután nagy derűtség között, egyhangulag jóváhagyta az alszámvevői állás rendszeresítését, sőt a felszaporodott munkára való tekintetből Dózsa Sámuel dr. tisztii főügyész véleményének meghallgatása után kimondta azt is, hogy e határozat csak birtokon kívül felebbzhető.

Lele község elhunyt jegyzője özvegyének Smajda Mihálynának, 300 korona végkielégítést szavazott meg, jóváhagyták.

Grósz Mór meglebebbzte a nemrégiben Cspalotán megejtett állatorvosválasztást. A választás annyiban nem volt szabályszerű, hogy nem voltak a szavazáshoz bizalmi férfiak kirendelve. Ez alapon a választást megsemmisítették. A megválasztott állatorvos egyébként már le is mondott.

TANÜGY.

A községi iskolák értesítője.

Arad, július 14.

Az aradvárosi községi elemi iskolák értesítőinek ismertetését a következőkben fejezzük be:

A gáj-külvárosi hat osztályos községi egyes elemi iskola értesítőjét Nagy János igazgató állította össze. A tanulók száma az év

végén 295 volt; ezek közül előmenetelre nézve kitűnő 85, jeles 60, jó 92, elégséges 71, elégtelen 87.

A legjobb tanulók a következők: *első osztály*: Kiss János, Kozma Gyula, Piti József, Rezes János, Ruzs György, Vantara István; *első b. osztály*: Bella Kati, Farkas Szeréna, Kocsis Eszter, Kovács Erzsé, Morodán Julcsa, Orga Hermin, Toth Erzsé, Zabos Mari; *második vegyes osztály, a. leányok*: Szavin Róza, Szavin Emília, Sztojka Erzsé; *b. fiúk*: Babó János, Billich János, Deviczky Ferenc, Panajoth Száva; *harmadik osztály*: Berár Tódor, Fabik István, Kodreán Lázár, Krebsz Mária, Rezik Gyula, Valent Irén; *negyedik osztály*: Csató István, Kismarjai Lajos, Nagy Aranka.

A *séga-külvárosi* községi vegyes elemi iskola értesítőjét Szántó Lajos tanító közli. A tanulók száma az év végén 107 volt; ezek közül kitűnő előmenetelű 23, jeles 20, jó 24, elégséges 18, elégtelen 12.

A legjobb tanulók: *első osztály, a. fiúk*: Jankovits Mihály, Kováts Sándor, Ladnai György, Lup György, id. Román Ilés, Román György, Sirján János, Tamás János; *b. leányok*: Morgován Mária, Pakurár Flóra; *második osztály, a. fiúk*: Arsza Ávrám, Palotai Ferenc, Sirján Demeter, Tyirityan Lázár; *harmadik osztály, b. leányok*: Bíró Róza, Kovács Piroška.

A *tanyai* községi elemi vegyes iskola értesítőjét Bérczy Odön tanító állította össze. A tanulók száma az év végén 43 volt; ezek közül kitűnő előmenetelű 14, jeles 16, jó 6, elégséges 2, elégtelen 2.

A legjobb tanulók: *első osztály, a. fiúk*: Lénárdt József; *b. leányok*: Balázs Róza, ifj. Kiss Mária, Kovács Róza, Ordodi Anna; *második osztály, a. fiúk*: Détári József, Kovács Zsiga, Lénárdt István, Nagy András; *b. leányok*: Molnár Erzsébet; *harmadik osztály, a. fiúk*: Menczel Mátyás, Ordodi Gábor; *b. leányok*: Nagygyörgy Anna.

A haldokló pápa.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, július 14.

A pápa küzdelme a súlyos betegséggel, amely már egy hétnél tovább tart, az egész világon a legnagyobb és legmélyebb részvétet ébresztette. Nemcsak a katolikusok körében, de valláskülönbőség nélkül minden ember melegen óhajtja, hogy a katolikus egyház látható fejének sikerüljön leküzdeni a súlyos betegséget. Ez azonban, úgy látszik, aligha lehetséges: a mai napon rossz híreket hoz a táviró.

Róma, július 14. A pápa rendkívül nyugtalanul töltötte az éjszakát. Többször elájult és többször hányási rohamai voltak. A felgyógyulásnak most már minden reménye elszállt. Már-már öntudatát is veszteni kezdi. Ma délelőtt óta nagy tömeg gyűlt össze a Szent Péter-téren. A Vatikánban nagy az izgatottság. Az éj folyamán a pápának néhány kanál *tokaji bort* adtak, melyet *Ferenc József* király küldött.

Róma, július 14. (Éjjel 1 óra 25 perc.) A pápa környezetében nagy az izgalom. Alig merik remélni, hogy a szentatya az éjjelt átéli.

Róma, július 14. (Reggel 7 óra 50 perc.) A pápa hálóterem ablakai kora reggel nyitva voltak. A szentatya állapota állandóan igen komoly.

A pápa halála, mint az esti órákban Rómából jelentik, közeleg. A vég minden pillanatban várható.

A szentatya felismeri ugyan környezetét, de szemeit legtöbbször zárva tartja.

Oreglia bíboros elrendelte, hogy a veszedelem pillanatában a Vatikánban minden készen legyen. Az istállóban a lovakat egész éjjel készenlétben, felszerelve tartják. A pápa gyermekkoráról beszél.

A haldokló pápa előszobájában már tíz nap óta áll és várakozik a bíbornokok és egyéb főméltóságok sokasága, lesve az egyházi lé-

lekzetét. Ebben a diszes környezetben egy fiatal katona tűnik fel egyszerű egyenruhájával, szerény magatartásával és azzal, hogy ott lehet a szentatya szoros közelségében.

Ez a katona Edmondo Pecci káplár az olasz király 82. gyalogezredéből: a pápa unokaöccse. Amikor nagybátyjáról a szomorú hír kipattant, a káplárt természetesen nyomban szabadságolta az ezredese.

Immár tíz napja ennek és a fiatal ember azóta nem tágit az előszobából.

Utcakövezések Aradon.

(Árlejtés az aszfaltozásra.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 14.

A folyó év végre teljesíti Arad sok háztulajdonosának és lakosának számtalanszor hangoztatott kérelmezését az utcarendezések dolgában. A város tanácsa nagy nehezen, sok tervezések és különböző pénzügyi manőverek után tudott pénzt keríteni a sovány erszényű kövezési alap számára s így a folyó évben elvégezhetik azokat az aszfaltozási, utburkolási és kövezési munkákat, amelyek már halaszthatatlanul sürgősek.

A város gazdasági-székének tegnap ülése volt s ezen kiirták az árlejtést a *folyó évben elvégezendő utcarendezési munkálatokra*. Az árlejtési hirdetmény, melyet csak holnap fognak kibocsátani, három csoportba osztja a meglehetősen nagyszabású munkálatokat:

Az *első csoport* kocsitaknak aszfalt-, vagy elsőrendű keramittal és kockakövekkel való utburkolásokat tartalmazza. Ide tartoznak: a temetőhöz vezető, ugynevezett *Vásártéri utca* a Varjassy József-, illetőleg a Kossuth-utca végétől a pécskai-utig terjedő része, a *Nagykörut*nak a Petőfi-utcától az új tanító-képző palotáig terjedő része, a *Szent László-utca*, a *Thököly-tér* kocsitja a Lázár Vilmos és Forray-utca között, a *Lázár Vilmos-utca*, a városháza és a pénzügyigazgatósági palota között levő névtelen utca, végül az *Éötvös-utca*nak a két közút közé eső része, mely még burkolva egyáltalában nincs.

E munka-csoport *kikiáltási ára* 175 627 korona 97 fillér.

A *második csoportban* aszfalt-gyalogjáróknak átöntési és javítási munkálatai foglaltatnak. Itt fel van véve többek között a következő munka: a *József főherceg-ut* gyalogjárójának a Széchényi-utcától a Karolina-utcaig leendő *kiszélesítése* és átöntése; továbbá a város különböző helyein lévő aszfalt-gyalogjárók átöntése és javítása. E csoport *kikiáltási ára* 43.192 korona 77 fillér.

A *harmadik csoportban* utcák kocsitjainak tört természetűvel való kikövezése szerepel. Kikövezik, illetőleg a már kikövezett, de megrongált állapotban lévő burkolatokat átkövezik a következő utcákban: a *Láhner György-utca*, *Halász-utca* és *Schweidel József-utca*t makadamburkolattal, a *Magyar-utca*t csatornázzák és átkövezik, hasonlóképen átkövezik a *Thököly-tér*et és a *Thököly-utca*t. Fel van véve a csoportba még az *Attilia-tér* kocsitja, a *Flórián-utca*, Lovarda-utca, végül a *Desseffy-utca*, melyet csatornáznak és köveznek is. Kikiáltási ár: 23.514 korona 44 fillér.

Az első két csoportra csak zárt ajánlatot lehet tenni, a harmadikra szóbeli ajánlatot is elfogadnak. A gazdasági szék azt javasolja a vállalkozóknak, hogy az ut- és gyalogjáró burkolásoknál gurahonci cementet használjanak.

Az ajánlatok — egység-árak szerint — *augusztus hó 13-án* délelőtt 10 óráig nyújtandók be a városhoz.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Kis herceg, operette.
Csütörtök: Niobe, operette. Felhő Rózi vendégfelléptével.
Péntek: Aranyember, dráma. Föld Frída és Tompa Kálmán vendégfelléptével.
Szombat: Katalin, operette. Föld Frída vendégfelléptével.

Felhő Rózi ötödik fellépése.

— Bob herceg. —

— Nos mit mondtam nagysád? *Felhő Rózi* Bob hercege minden ízében művészi volt; csak azt ne kérdezze, hogy miben találtam művészetének megnyilvánulását, mert akkor taglalnom kellene minden egyes jelenését, minden egyes énekét.

— Ön uram úgy beszél, mint a fölületes vagy lusta kritikus.

— Pardon nagysád, ezt a vádat nem hagyom magamon, inkább próbálom véleményemet indokolni.

— Nos?

— Úgyes volt a szerep felfogása már magában véve.

Felhő Rózi ugyanis Bob hercegben nem látja a szerelmes troubadourt, ki a szerelemben olvad fel teljesen, hanem látta benne a rakoncátlan fiút, az elkényeztetett királyfit, ki bohém természetű nevelője segítségével, mint utcagyerek garázdálkodik London utcáin és eközben felismeri az első szerelem édességét.

— Ezt helyesen figyelte meg, magam is a Bob hercegben a suhancot, az eleven ördögöt, a kedves Vicomte Letoriert láttam és ez áll közel az angol herceg lényéhez.

— Másrészt igen helyes *Felhő Rózi* felfogásában, hogy nem fogja fel szerepét holmi angol táncos szerepnek, hanem csak ugrándozik, szökdécsel rithmikusan, kecsesen, bájosan. Ami pedig éneklését illeti — — —

— Erre vonatkozólag az a nézetem, hogy a szöveg értelmét a dalban hűségesen juttatta kifejezésre. Amikor epedő szerelemtől szól a szöveg, ajkán a dal édesen cseng; amikor jókedv készíti énekre, a gondtalanság, a pajzanság hallzik ki énekből és amikor György kardját magasra emeli, az ébredező hősiesség, az elszántság, a katona tova-giassága zeng dalában.

— Tehát éneke minden formában jellegzetes. Ezt akarja nagysád mondani.

— Ugy van! Kellemesen hatott rám és a közönségre hangjának üdesége, mely mai szerepében legjobban érvényesült.

Tehát feltevésemben nem csalódtam, hogy *Felhő Rózi* művészelete teljes volt és hogy bátran állíthatom őt *Fedákkal* egy sorba.

Ezt a párbeszédet lestem el a színházból hazajövet és ehez nincs mit hozzáadnom, nincs mit elvennem, csak mint krónikás ki kell emelnem, hogy a zsufolt ház az egész estén át percekig tapsolt, virágosóval halmozta el a művésznőt és minden dalt többször is megisméltette.

A partnerek közül ki kell emelni *Novák* Ilo-nát, ki Annie szerepében igen szépen énekelt és kedvesen játszott. *Földárnak* is nagy sikere volt, kinek aktuális kupléit a közönség zajosan megtapsolta. *Répássy Guszt*, *Sarkadi* és *Békéssy* a régi jók voltak. *Carolus*.

* Kis herceg. A nyári szezonban holnap lép fel először *Zilahyné* a „Kis herceg” operettben, mely szerepben a fővárosban nagy sikereket aratott. A hercegnőt *Róssa Lili* éneklé, aki a téli szezonban a bájos szerepével nagy hatást ért el.

* Ördög pilulái. A látványos nagy operettek között az „Ördög pilulái” világra szóló hírnévre tett szert. Ez az operett vidéki színpadokon nehezen kerülhetett műsorra, mert annak kiállítására nagy áldozatokat kíván. A színház igazgatósága megszerezte a szükséges gépezeteket.

diszleteket. A kiállítás megkivánta a színpad teljes átalakítását és a sülyesztő rendszer teljes kielégítését. Az operettet *Polgár Sándor* rendezte és a próbák már megindultak. Az operett a nagyszabású gépezetek beállítása folytán előreláthatólag csak a hó vége felé kerülhet előadásra.

* **Szerződötések.** *Bács Károly* és *Bácsné Maár Julia* értesítették *Makó Lajos* debreceni igazgatót, hogy végkép nyugalomba vonulnak s többé színpadra nem lépnek. A kiváló művészpár teljes visszavonulása jelentékeny vesztesége a színészetnek. Mint értesülünk, az igazgató október 1-től *Arday Idát* és *Csiky Lászlót* szerződtette a Bács-pár helyére.

Az obstrukciót folytatják.

(A függetlenségi párt többsége *Barabás* mellett.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, július 14.

A függetlenségi párti képviselők ma estére értekezletre voltak összehíva, melynek színhelye *Barabás Béla* lakása volt. Akik megjelentek, arról tettek nyilatkozatot, hogy a képviselőházi küzdelem folytatását kívánják. *Barabás* és öt képviselőtársa ugyanis, mint ezt közöltük, a függetlenségi párt minden tagjához meghívót küldtek, felszólítván, hogy a mai értekezleten jelenjék meg. Ha elmarad, s nem menti ki magát, úgy ez azt jelenti, hogy nem kívánja a harc folytatását.

Nagy érdeklődés kísérte ilyenformán az értekezletet, mely már a megjelentek számával is hivatalos volt elárulni, vajjon milyen állásponton van a függetlenségi párt többsége; ki mellé állanak nagyobb számmal, *Kossuth Ferenc*, vagy *Barabás Béla* mellé.

Az értekezlet azt mutatta, hogy a párt többsége a *parlamentari harc folytatását* kívánja. Harmincegy képviselő jelent meg, táviratban vagy levélben kimentette magát hét, mással képviseltette magát kettő (*Eötvös Károly* és *Fáy István*), Tehát *csatlakozásukat kijelentették negyvenen*.

Az értekezletet *Barabás Béla* nyitotta meg mint elnök.

Kimondta az értekezlet, hogy a jelen súlyos helyzetben a *pártegység megővése szükséges*. Ez okból nem szervezkednek külön. Az összejövétel célja volt megtudni, vajjon a küzdelem tovább folytatása lehetséges-e. Kostatálták, minthogy a párt nagyobb része vállalkozott a küzdelem folytatására, a harc elszántan folyhat tovább.

Megválasztották mindjárt a vitarendező bizottságot, melyek tagjai lettek: *Kubik Béla*, *Olay Lajos*, *Fáy István*, *Nessi Pál*, *Lengyel Zoltán*.

Elhatározták, hogy a képviselőház holnapi ülésén napirend előtt kérdést intéznek a miniszterelnökhöz a hadseregbe hozandó nemzeti reformokról. Fel fognak szólalni e kérdésben: *Barabás Béla*, *Polonyi Géza*, *Bakonyi*, *Mezősy*, *Rátkay*.

Miután a miniszterelnök, valószínűleg nem fog egyebet mondani, mint eddig, a kedvezőtlen válasz után, nyomban megkezdik az obstrukciót.

Deputációt küldtek *Kossuth* Ferenchez, aki kijelentette, hogy nem bizik az obstrukcióban. Arra kérte a párt tagjait, hogy kerüljék a pártszakadást.

Kossuth Ferenc a mai napra értekezletet hívott össze a gazdasági önállóság ügyében. Ezt az értekezletet azonban elhalasztotta.

Piac a Boros Beni-téren.

(A polgárság értekezlete.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, július 14.

A Boros Beni-tér és a közeli városrész lakói ma értekezletet tartottak a városligeti vendéglőben. Az értekezlet célja kettős mozgalom megindítása volt: egyik a *Boros Beni-tér piaca* ügyében, a másik pedig *kerületi kör* alakítása tárgyában. Az értekezletnek, mely a polgárság örvendetes tömörüléséről tesz tanúságot, következő volt a lefolyása:

Oláh Ödön máv. főellenőr elnökölt, s megnyitotta az értekezletet. A jegyzőkönyvet *Braun Antal* vezette.

A megnyitó után *Kossuth Pál* ismertette az összejövétel célját, melyet nagy tetszéssel fogadtak az egybegyűltek.

Mindenekelőtt elhatározta az értekezlet, hogy a teendők vitelére *végrehajtó bizottságot* küld ki. Ennek elnöke *Kossuth Pál* lett; tagjai: *Oláh Ödön*, *Korilli Géza*, *Kovács János*, *Dürr Kocsárd*, *Baumann János*, *Hidvéghy Pál*, *Dengl Rezső*, *Riesz Mátyás*, *Braun Antal*, *Kuszálk József*, *Wanecsek Mátyás*, *Döme Lajos*, *Müller Vilmos*, *Hartmann Samu*, *Kristóf György*, *Vollák József*, *Reusz Mór*.

A második tárgy a kerületi kör létesítése ügye volt. Szükségesnek mutatkozott itt az alapszabályok kidolgozása.

Erre is bizottságot küldtek ki, melynek elnöke *Oláh Ödön*, jegyzője *Kossuth Pál*, tagjai: *Hidvéghy Pál*, *Dengl Rezső*, *Dürr Kocsárd*, *Baumann János*, *Vollák József*, *Hartmann Samu*, *Braun Antal*, *Korilli Géza*, *Kristóf György*, *Müller Vilmos*.

Az érdekelt polgárság reménységgel néz akciója elé. A sikertől tetemes anyagi előnyöket várnak, melyek eddig a város más részének jutottak ki teljesen. Már egy időben sok szóra adott okot a piac-tartás a Boros Beni-téren, de az ügy nem jutott dülőre. A kívánság az, hogy ha mindennap nem is lehetne, legalább két-háromszor hetenkint legyen piac a kért helyen.

Leányrablók a bíróság előtt.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, július 14.

Erdekes fő tárgyalás folyt le ma az *aradi* törvényszék előtt. Két mikalakai legény állott a törvényszék előtt, kiket *nórablással* vádolt az ügyész.

Kiderült azonban a tárgyalás folyamán, hogy a bűntett, mely miatt vádolva voltak, közönséges szökés volt, melybe a megszöktetett szépség előre már megadta a beleegyezését, úgy, hogy a bíróságnak nem volt mit tenni, mint felmenteni a vádlottakat és egyet mosolyogni.

Az érdekes ügy, mely komolyan indult, de vigan végződött, a következő:

Sztretykó György a múlt nyáron július havában a mikalakai határban a földjén dolgozott. Estefelé arra jött *Argyelán Flóricá* a dohánygyárból két lánnyal és két legénnyel. Mikor *Sztretykó* földjéhez értek, ez odaszólt a két legénynek:

— Tudjátok mit, szöktessük meg a Flóricát.

A két legény azonban azt válaszolta, hogy ha megszöktetnék, akkor nem kellene ahhoz *Sztretykó*. Az utóbbi ezzel füttyjelt adott, mire a kukoricásból előrobogott *Gábor György*, a *Sztretykó* barátja a kocsijával. A két legény megfogta a Flóricát, és minden sikoltozása dacára felvette a kocsira. Flóricá leugrott, de a

legények ismét föltették a kocsira és *Gábor György* közéje csapott a lovaknak.

A két nórabló Gyorokra vitte a leányzót, a hol egy utkaparónál, *Sztretykó* rokonánál szállottak meg. Ott is akarták tarani reggelig a Flóricát, de az utkaparó-házigazda kijelentette, hogy szívesen látja, ha a kedves rokon elmegy, mert fél, hogy valami baj történik az ő házában. *Sztretykó* és *Gábor* erre Flóricával együtt felült a vonatra és hazajött Mikalákára, a hol *Sztretykó* egy másik rokonánál szállottak meg éjjelre.

Mint a Flóricá ma kijelentette, *Sztretykó* és barátja nem léptek tul vele szemben a gallyéria határait. A Flóricá szülei és az elrabolt leány feljelentették a két legényt nórablás miatt a törvényszéknél. A leány kijelentette, hogy nem akar feleségül menni *Sztretykó*hoz és kéri a szigorú megbüntetését.

A mai fő tárgyaláson, a melyen *Fábián Lajos* dr. táblai bíró elnökölt, *Földes János* és *Köller János* szavazók, *Szokolczay Lajos* az ügyész és *Rottár Sándor* a jegyző volt, az összes kihallgatott tanúk azt vallották, hogy *Sztretykó* és Flóricá már előzőleg megegyeztek, hogy *Sztretykó* el fogja rabolni erőszakkal a Flóricát. Ezt avval indokolták, mert az ő népüknél azt a menyasszonyt, akit nem rabolnak el s aki önként megy férjhez, lenézik s megvetik. Az ilyennek nincs becse s mentül nagyobb küzdelemmel rabolják a leányt, annál többet ér. Flóricá is így akarta a maga ázsíóját felszállítani s ezért kellett őt *Sztretykó*nak megszöktetnie.

A bíróság erre felmentette a vádlottakat.

Nem lehetetlen, hogy a feljelentés és az egész bűnügy is arra való volt, hogy a Flóricának megnövekedjék a tekintélye.

Bombamerénylet Zágrábban.

(Egy kanonok ellen.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, július 14.

Zágrábban, mely az ott lefolyt zavarok miatt magára terelte a közfigyelmet, ma szenzációs esemény történt: *bombamerénylet*. A városban, melyben a hangulat a közeli napok története révén könnyen izgatott, nagy ijedelmet okozott az eset.

Ejjel 2 óra 45 perckor történt a merénylet. *Egymás után két robbanás halatszott*. A *Narodni Novine* című lap fapincéjébe dobtak be két dinamit-töltényt, melyek itt felrobbantak. E fapince felett van *Matonci* kanonok lakása. Kárt a robbanás nem tett.

Később találtak még egy *harmadik dinamit-töltényt* is a *Zrinyi-téren*, a zene-pavillon mellett. Ez a töltény sértetlen volt. A gyújtó-zsinórja nem volt meggyújtva. Ugy látszik, a merénylőnek alkalmatlan volt már a dinamit-töltény és félre tette.

Hogy kik követték el a merényletet, ez ideig nem tudták megállapítani. Az a vélemény azonban, hogy a merénylet *Matonci kanonok-képviselő* ellen irányult.

Tizennégy nappal ezelőtt történt, hogy a kanonok rokonait inzultálták, mert németül beszéltek. A tettesek gimnáziumi tanulók voltak, kiket a rendőrség bekísért és megbüntetett. Valószínű, hogy ezt akarták most megboszulni.

A merénylet azt mutatja, hogy olyan emberek követték el, kik a dinamittal nem tudnak bánni, s ez volt a szerencse. A dinamit megszerzését illetőleg a rendőrség már nyomon van. Rövid idő előtt,

a zapradi vasut építésénél dinamit lopás történt. Azt hiszik, innen szerezték be a merénylők szükségleteiket.

A robbanások egész Zágrábot nyugtalanították. Az a nézet általános volt, hogy a merénylet semmiféle összefüggésben sincs a politikai zavarral.

HIREK.

— **Rendkívüli megyegyűlés.** Aradmegye törvényhatósági bizottsága e hó 23-án délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozatban szerepel Széll Kálmán és Fejérváry Géza báró köszönő levele, Khuen-Héderváry Károly gróf és Kolossváry Dezső bemutatkozó leirata. Papp Ignác gör. kel. román püspök is ez alkalommal tudatja megerősítését. A vármegyei tisztviselők országos kongresszusának a tisztviselői fizetések rendezése tárgyában küldött átirata, számos szabadságot és községi ügy tesz ki a közgyűlés tárgysorozatát.

— **A szavazók névjegyzéke.** A város központi választmánya Institoris Kálmán polgármester elnöklése alatt tegnap délután ülést tartott, melyen a választók névjegyzéke ellen beérkezett ötvenhét felszólalás sorsáról döntöttek. A folyamodók közül felvették a következőket: Persa Péter, Jr. Rozvány Jenő, Biró Kálmán, Schröder Béla, Bauer Mihály, Keresztes János, Pense Lajos, Nemes Géza, Fenyvesi Lipót, Matuschek József, Kovács Ferenc, Grósz Mór, Pák I. Traján, Szlátik Sándor, Lédervas József, Várfalvi Antal, Déli Ferenc, Boros József, Schneider Ferenc, Füzesi Miklós, Hegyes István, Droznyák Gyula, Janka Mihály, Fericsán Ilés, Schellenberg Béla, Tschenska Agost, Lukács György, Polgár Sándor, Weisz Simon, Kovács Lajos, Deutsch Herman, Rottár János, Egry L. Elemér, Popi János, Rogneán Ferenc, Fekete Károly, Glück Dezső, Barb Efrém, Jovaurd György, Orga Vazul, Vadász Sándor, Borsai József. — Az ülésen a polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Kristyó János, Reicher Ferenc, Steinhardt Mór, Tedeschi Viktor és Vannay Gyula jegyző.

— **Az árvíz.** A mi szöke folyónk, a Maros jó későn kezd féktelenkedni. Az erdélyi részekből már tegnap és tegnapelőtt jelentettek áradásokat s ma már Aradon is zéruson fölül 178 fokra emelkedett a vízállás, ami negyvennégy fokú vízemelést jelent. A Neptun-fürdő is megérezte az áradást, az erős sodrású folyó annyira fölemelte a fürdő-épületet, hogy a vízállás alábbszállásáig a fürdőt be kell zárni. — Makón 66 fokot nőtt a víz.

A Vág mentén a veszedelem szűnőben van. Az egész vonalon apad a víz. Erős védekezéssel sikerült a töltéseket biztosítani. A helyzet még most is komoly, de aggodalomra már nincsen ok. A Duna árvize Komáromnál 635 cm. A kulminációt ma estére várják; akkor 640—645 cm. lesz. Budapesten a vízállás délben 555 cm.; a legmagasabb vízállás július 16-ára, holnaputánra várható. Akkor körülbelül 620 cm. lesz a víz magassága. A Duna mentén nem fenyeget baj.

Pöstyénből táviratozzák, hogy az árvíz elvitte a fürdőhöz vezető hidat, minek következtében sok fürdővendég nem tud a fürdőépületbe jutni. A vendégek egy része ezért el is utazott Pöstyénből.

Esztérgomból táviratozzák, hogy a szigetet teljesen elöntötte az ár. A közlekedést ladikkal tartják fenn. A víz folyton árad. A vészbizottság együtt van. A Csallóközben is nagyon fenyegető a helyzet. A kefefalusi töltést a Duna nagyon megrongálta és félni lehet, hogy a gátakat lerombolja. Két század utász és temérdek ember dolgozik a gátakon. A Vág-Dunán egy csomó tutaj elszabadult. A víz a tutajokat a Vág hidjáig sodorta.

— Az „Aradi első takarékpénztár“ igazgató választmánya ma d. u. 4 órakor tartotta Andrányi Károly elnöklésével a tagok élénk érdeklődése mellett a szokásos évnegyedes ülést. A napirend tárgyalása előtt elnök a lefolyt fél-év üzleti eseményeire reflektálva, felemlíti, miszerint a gazdasági viszonyok még mindig nem javultak és a pangás a kereskedelem, ipar és gazdaság minden terén nem szűnt meg. Ennek dacára örömmel konstatálja, hogy az intézet fokozatosan halad és a főüzletágakban ismét nagy emelkedés mutatkozik a tavalyi hasonló időszi álladékokhoz képest. Így többiek közt a betét álladék, a lefolyt félév folyamán eszközölt betét kamatláb leszállítása dacára, 650,000 koronával, a váltó tárcsa 700,000 koronával és a jelzálog kölcsönök álladéka 550,000 koronával emelkedett, a tiszta haszon pedig néhány ezer koronával felülmúlja a múlt félév eredményét. Ennek előrebocsajtása után Ottenberg Tivadar vezérigazgató bemutatja a lefolyt félévi forgalmi kimutatást, valamint a mérleget, melynek adatai az igazgató választmány által vétettek. Az előterjesztett számadások kapcsán Tiszti Lajos választmányi tag az elért fényes eredmény felett elismerésének ad kifejezést és indítványa folytán úgy az igazgatóságnak, valamint a vezérigazgatónak és a tisztviselői karnak sikerteljes működésükért jegyzőkönyvi elismerés és köszönet szavaztatik. A választmány az igazgatóság javaslata alapján egyes tisztviselők fizetésének felemelését elhatározta s miután még kisebb ügyek elintézését nyertek, az ülést berekesztették.

— **Bárdy Vilmos bányaszédelgéseiről** irt mi-napi cikkünkben egy távirat foglaltatott, melyet a bécsi rendőrség küldött ifj. László Farkas körösbányai főszolgabirónak, Bárdy Vilmosról kérdezősködvén benne. E távirat szövegét tudósítónk csak hallomásból ismerhette, s így nem adta azt hiven vissza. Most autentikus helyről nyerünk értesítést a szóban forgó táviratra nézve, s annak helyes szövegét a következőkben reprodukáljuk:

— „Stulrichteramt Körösbánya. Drahtantwort, ob dort Bergwerksdirektor Wilhelm Bárdy existirt, ob verreist. *President.*“

László Farkas főbíró a távirat vétele után szívesen telegrafált volna Bécsbe, de nem tudván, hogy miféle „President“ kér Bárdy felől felvilágosítást, nem is válaszolhatott; és különben is csak annyit felelhetett volna, hogy Bárdy Vilmos igenis bányagazgató Körösbányán és jelenleg távol van. Ezt az igazsághoz hiven kötelességünknek tartottuk helyreigazítani.

— **Zavargó aratók.** Roth Henrik szemlaci birtokos jelentést tett a pécskai szolgabiróságnál, hogy arató munkásai nem akarnak munkába állni, ellenben követelik, hogy a szerződésben megállapított bérnél magasabb munkadíjat adjon nekik, s kifogásolják, hogy a birtokon aratógép is dolgozzék. Schenk Ferenc főszolgabíró ma kiment a helyszínére, maga mellé vevén a szemlaci csendőrséget is. Mikor a kivétel nélkül román aratók a főbíró és a csendőrséget meglátták, nyomban kijelentették, hogy követeléseiktől elállanak és folytatják a munkát.

Kisebbs jelentőségű elégedetlenkedés volt Kővér Márton pusztáján is, ahol a behordás idejére a szerződésen kívül 1 kiló szalonnát és fél véka búzát követeltek a munkások. Kővér ezt megadta nekik, s ezzel a béke helyreállt.

— **Elmebajos katonatiszt.** Tegnap este furcsa látványnak volt tanuja az aradi pályaudvar közönsége. Egy katonatiszt, a nagyváradi gyalogezred egyik főhadnagya előbb látható izgatottsággal járkált a Perronon, majd levetvén a cipőit, végig feküdt a Perronon elhelyezett vendéglői asztalok egyikén. A közönség a katonatiszt viselkedéséből hamar észrevette, hogy a szerencsétlen katona elmebajos, telefonáltak a huszár-laktanyába és a várba s rövid idő múlva egy orvos és két aradi katonatiszt kocsin a várba szállították. Az elmebajos katonatiszt utazási-mániában szenved, azt mesélte a körülötte levőknek, hogy gyalog jött Kurticsról s

Délamerikába készül. Ma délelőtt a temesvári garnizon-spítálba szállították el.

— **Halálozások.** Kemény Mihály volt országgyűlési képviselő, Csanádmegye egykori királyi tanfelügyelője Brassóban meghalt. Holttestét Makóra szállították s ott fogják örök nyugalomra helyezni.

Boka Ignác Gyula hétfőn 29 éves korában Aradon elhunyt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz az Angyal-utca 11. számú házból.

Schlucker Károly országgyűlési képviselő ma Besztercén meghalt.

— **Nyári divat.** Párisból írják: A rossz időjárás miatt az előkelő társaság nagyrésze még nem utazott el a nyaralókba és a fürdőhelyekre és az elegáns hölgyek minden képzelhető alkalmat fölhasználnak arra, hogy legujabb öltözékeiket, melyek megannyian a divat elragadó alkotásai, mutogassák. Mindjobban dominál a fehér szín, mely hosszas habozás és kísérletek után, miközben a hölgyek föl-váltva krém, elefántcsont, friss vaj, okker, stb. színű toaletteket hordtak, annyira tért hódított, hogy ma már főképpen csak az egészen fehér színt kedvelik. Elannyira kedvelt és kizárólag uralkodó a fehér szín, hogy ezt még a csipkétől is megkövetelik, jól-lehet a valódi csipkék eddig mindig sárgásak voltak. A napernyők az idén kétfélék. Délelőtt elegáns, de egyszerű ernyőkkel védik arcukat a napsugaraktól, rózsaszínű, kék, vagy almazöld tafotából, az elegáns sétaruhákhoz azonban drága himzésű napernyőket hordanak, melyeknek a fogantyúja is nagyon drága és exotikus. Csipkék, fodrok és Inkrusztációk elragadókká teszik ezeket a napernyőket, melyek finom selymén át színes rózsaszínű, borostyánsárga vagy azurkék fény szűrődik a hölgyek arcára, amikor az ernyőket fejük fölött kifesztik. A modern hajviselet a császárság korabeli oldalfésűket újra divatba hozta. Ezek a fésűk, finom zománcolásaikkal, sokszor elragadóan szépek. Az öveket részben puha selyemből, részben bőrből készítik. Nagyon kedvelt és szép bőr-övek készülnek puha, világosvörös bőrből és ezeket főképp az ingbluzokhoz hordják.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Földes Adolf aradi kir. adóhivatali segédet, az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez számellenőrré nevezte ki.

— **Baptisták Aradmegyében.** A főlzababult értelemmel párhuzamosan egy új hit, a hívő (baptista) vallás szerzett híveket a román nép között. Szinte megmagyarázhatatlan, hogyan tudott ez a román nyelvtől és e nép természetétől idegen vallás oly gyorsan terjedni a románok között. Aradmegyének már nincs egyetlen román községe, a hol ne volnának pocait-ok (baptista-hívők). Minden ilyen községben van szép imaházuk és különösen Világos, Új-Szent-Anna és Talpas környékén úgy elszaporodtak, hogy azokból a községekből napról-napra indulnak apostolok térítő-utrá. Már Bihar megyében is van sok község, a hol két-háromszáz család már pocait. Különösen az Aradmegyével határos tenkei járásban sok a hívőkkel telített község.

— **A szederhádi vadászati jog.** Az Araddal határos Kis-Varjas község árverést birtok a hozzátartozó Szederhát pusztá vadászati jogának bérbeadására. Az egyik vadászterület 1800 magyar hold, kikiáltási ára 20 kor. 20 fill., a másik kisebb terület 315 hold, kikiáltási ára 9 korona. Az ajánlatok beadásának határideje július 16., délelőtt 10 óra.

— **Hogy lesz a papírosból arany?** Pápárdi jelentik a következő mulatságos esetet: A járás egyik községében a bíró lefoglalt egy hamis husz-koronás bankjegyet s erről hivatalosan értesítette a főszolgabíró. Azt a választ kapta, hogy a hamis bankót küldje el neki a nyomozás végett. Mit tett a bíró? A helyett, hogy boritékba zárta volna a hamisítványt, megirt egy utalványt husz koronáról s föladata a hamis pénzt az utalványon. A posta gya-

nutlanul elfogadta a bankót. A főszolgabíró másnap kapott a postától a hamis bankó helyett egy — huszkoronás aranyat.

— **Gyermekek katasztrófája.** Obecsei levelezőnk írja: Három kis gyermek pusztult el a napokban szerencsétlenség folytán. Két csöpp lányka a Tiszába fuladt, egy fiúcskát pedig a villám sújtott agyon. Az Obecse mellett lévő Adán a minap két 9—10 éves lány a Tiszába fulladt és holttestüket még most sem sikerült megtalálni. Az egyik lány neve *Zai Róza*, a másik *Hodik* András jómodu adai gazdának a leánya. A lányok libát őriztek a Tisza partján és eközben fürdeni akartak. Egy harmadik kislány előadása szerint, ki szintén libát őrizte, Hodik lányát a víz elsodorta és a másik ekkor utána ugrott. Utóbbinak édesanyja éppen a szállásokról jött haza, mikor meghallotta a végzetes hírt, ami annyira lesújtotta, hogy most már az ő életéért is komolyan aggódnak hozzátartozói. A hatóság most a Tiszamenti községet és városokat fölkeresi, hogy kiserjék figyelemmel a folyót.

A napokban Obecse felett is nagy zivatar vonult keresztül, de ez még sokkal nagyobb volt kün a határban, ahol sok kárt tett a gabonában az erős szél, a villám pedig egy gyermekéletet is oltott ki. *Zorád* János 13 éves fiút sújtotta agyon a lecsapó villám. A fiu kis társával a tarlón őrizte a sertéseket. Az eső és zivatar közeledtére mind a két fiu az árpa kezeszek mellé húzódtak, egyik az inenső, másik a tulsó kereszthez. Alig értek a buvóhelyre, lesújtott a villám, mind a két fiu elesett, de míg *Zorád* halva maradt a sújtástól, addig a másik kis vártatva magához tért, fölcsoodva társához ment s miután azt holtan, eltorzultan látta, azonnal a szállásra futott a hírrel. Az agyon-sújtott fiu mellett a földben mély lyukat furt a villám és haját, ruháját teljesen lepörzsölte. Homloka, teste egészen megkékült.

— **A pápa magánvagyon.** Rómából írják: Azzal a híreszteléssel szemben, hogy a pápa unokaöccsének, Pecci grófnak tizenöt husz millió lirára rugó vagyont hagyományozott, jól értesült helyről azt jelentik, hogy a pápa magánvagyon a száz ezer frank. Ezt az összeget huszonöt esztendő alatt magánjövödelméből takarította meg. Még püspök korában Maenza vidékén néhány földdarabot és olajfa-kertet örökölt, a melynek jövedelme évenként mintegy háromezer lira. A mióta pápává megválasztották, ehhez a pénzhez soha sem nyult s a jövödelméből vagyona a kamatokkal együtt mintegy száz ezer frankra növekedett. Pecci Ludoviko gróf minden esztendőben megjelenik a Vatikánban és átadja a pápának a három ezer lirát. Azt beszélik, hogy Pecci gróf a jubileumi esztendőben éppen akkor lépett a pápa szobájába, a mikor a szentatya az asztalon rendezte a jubileumi ajándékokat. Pecci gróf azt remélte, hogy a nagyértékű ajándékok és a nagy halom bankjegy, a melyek előtte voltak, arra fogják indítani a pápát, hogy az aránylag kis összegről, a melyet hozott, lemondjon. De a pápa nyugodtan elfogadta a pénzt és zsebetette. A mintegy száz ezer frank készpénzvagyonnal kívül a pápának sok drágasága és értéktárgya van, a melyet neki személyesen ajándékoztak. Ezeknek az értéke körülbelül szintén száz ezer frank. A mit mint pápa kapott ajándékba, — pénz és értéktárgyakat, — szigoruan elkülönítette magánvagyonától.

— **Huszkoronás szivarok.** Ugy látszik, nincsen olyan drága szivar, a melyiknél — még drágább is ne tudna lenni. Pedig a drága szivar is csakugy elég, mint az olcsó szivar, sőt — még jobban. A világon idáig a legdrágább szivarok néhány nap előtt a newyorki vámhivatalat tisztelték meg rövid ideig tartó látogatással. Azután vitték őket haza egy dollárfejedelem palotájába. Erkeztek a finom és előkelő szivarok Havannából, Vuelta-Abajó kerületből, a hol olyan dohány terem, hogy parfümös lesz tőle a levegő. Ebből a finom dohányból kiválogatták a legfinomabb leveleket, a minden hiba nélkül valókat és ezekből a levelekből a legügyesebb munkások sodortak szivar-

var, összesen ezeröttszázat. Olyan gondossággal dolgoztak, hogy a legjobb munkás is csak hat darabot tudott egy nap alatt elkészíteni. A szivarok jókorák, a hosszúságuk 41 centiméter, a vastagságuk ennek megfelelő. Mindenik külön kis fadobozban van, gyöngéden beburkolva puha japáni papirosba. A darabja husz koronába került. Bizonyos, hogy ennek, a szivaroknak a vitézkötésért is adnak annyit a gyűjtők, hogy elpápalhat az árából egy pár napig az olyan ember, a kinek nem Vuelta-Abajóban sodorják a szivarját.

— **Tömeges kutya-irtás.** A veszethezjáró kapitányi hivatal minden szigorú intézkedése dacára sem akar megszűnni Aradon. Tegnap a gyeptéren *huszonhét kutyát és huszonegy macskát bunkóztak le*, ezeket a legelő soron egy veszett kutya marta meg. Megmárt a veszett eb egy *Talgy* János nevű négy éves fiúcskát is, akit fölvittek a Pasteur-intézetbe.

— **A pestis.** A londoni Daily Telegraph a következőkről értesül Washingtonból: A kormányt táviratilag azt jelenti a Santiago de Chileben lévő amerikai követ, hogy *a pestis Chile majdnem minden kikötőjében elterjedt*, ami a postaszolgálatot olyannyira megzavarta, hogy kilenc hét óta nem érkezett posta Észak-Amerikából.

— **Ongyilkosság félelemből.** *Stammer* Károly 28 éves szakács, aki legutóbb egy előkelő fővárosi vendéglőben volt alkalmazva, tegnap este Kossuthfalván öngyilkossá lett. Ongyilkosságának ritka oka volt: félt attól, hogy egy haragosa megöli bosszúból. *Stammer*, akinek Kossuthfalván van háza, Budapesten megismerkedett egy fiatal leánnyal, akit feleségül akart venni. Az eljegyzés megtörtént és az esküvőnek már néhány nap múlva meg kellett volna történnie. *Stammer* azonban megtudta, hogy menyasszonya előtte egyszer már másé volt és éppen Kossuthfalván él dajkaságban ettől a mástól származott gyermeke. Miután meggyőződött arról, hogy a dolog igaz, visszaküldte a jegygyűrűt a leánynak egy levél kíséretében, amelybe megírja mindezt. A leány erre bátyját küldte völegényéhez, hogy beszélje le szándékáról. De hiába. *Stammer* kijelentette, hogy nem vesz el olyan leányt, akinek volt már gyermeke. Ezért aztán volt menyasszonya és ennek bátyja minden elképzelhető kellemetlenséggel bosszantották *Stammer*-t, akit megölésével is fenyegettek. *Stammer*, aki különben is nagyon érzékeny ember, tegnap délután hosszú levelet írt Ungvárott lakó atyjának, amelyben elpanaszolta üldözöttségét.

— Nem tudok nyugodtan már aludni sem. Félek, hogy rám támadnak és alvás közben megölnék! Ezért inkább elpusztítom magamat! Tényleg ki is vitte szándékát. Felakasztotta magát nadrágszíjára és meghalt.

— **Agyon akarta löni a kedvesét.** A zombolyai előjáróság távirati megkeresésére a budapesti rendőrség az éjszaka letartóztatta *Persitz* Gertrud zombolyai születésű 37 éves varrónőt, amikor Zsombolyáról a fővárosba érkezett. A zombolyai előjáróság távirati értesítése szerint *Persitz* Gertrud agyon akarta löni a Budapesten lakó kedvesét: *Muskát* Nándor szabósegédet, akivel négy évig közös háztartásban élt. A legény később elhagyta és Budapestre utazott. A szerencsétlen leányt szeretője hűtlensége nagyon elkeserítette és bevallotta a rendőrségnek, hogy Zsombolyáról azért utazott a fővárosba, hogy *agyonlögye a kedvesét*. Egy hatlövétű, megtöltött forgópisztolyt találtak nála, amelyet lefoglalt a rendőrség. A veszedelmes szándéku leányt a rendőrség lezárta.

— **Szerb utóhangok.** A belgrádi véres napok után mindenfelé azt beszélték, hogy *Draga* királyné hagyatéka sok millióra rug s ezt a mende-mondát is fölhasználták arra, hogy az iránta élő ellenszenvet még holta után is növeljék. Tudniillik azt kérdezték, hogy honnan szerezte a királyné ezt a pénzt; mikor férjhez ment, vagyona nem volt; világos tehát, hogy

az ország megkárosításával harácsolta össze. Ugyilátszik azonban, hogy a fáma nem mondott igazat. Legalább ez tűnik ki egy *belgrádi* lap híradásából. Eszerint *Draga* királyné hagyatékában két takarékkönyvet találtak; az egyik 120 ezer, a másik 30 ezer koronáról szólt. A királyné ezt a pénzt közvetlenül esküvője után helyezte el két bécsi banknál. Ezenfelül a hagyatékban megtalálták azt a gyémánt-diadémit is, amely a cár nászajándéka volt. — Nagyon jellemző az a hír, amely Pétervárról érkezik. Arról van szó, hogy a pétervári vezérkari akadémiának és a technikai tiszt iskolának hosszabb idő óta több szerb tiszt a hallgatója. Ezek a tisztok ideiglenesen be vannak osztva az orosz hadseregbe, ahol éppen úgy bántanak velük, mint az orosz tisztekkel. A belgrádi véres éjszaka óta azonban az oroszok megszakították a *bajtársi viszonyt* a szerb tisztekkel és fölcsóztották őket, hogy ezentul kerüljék azokat a helyiségeket, *melyekbe orosz tiszték szoktak megfordulni*. Mivel a szerb tiszték ezenkívül az *utcán inszultusnak vannak kitéve*, hazairtak Belgrádba és gyors visszahívásukat kérték. Most óráról-órára várják hazahívásukat.

— **Nyeremény.** Az osztályorsójáték mai húzásán a 15,000 koronás nyereményt a 86651 számú sorsjegy nyerte, melyet *Wallfisch* Armin aradi banküzletében vásároltak meg.

— **A piski-töltés-csuszamlás.** A piski-tóvisi vonalon Piski és Szászváros állomások között fenállott forgalmi akadály elhárított és az összes fogalmat újból megnyitották.

— **Egy kitüntetés.** Turóc-Szent-Mártonból írják: *Klino* Vilmos pribóci ev. lelkésznek a koronás arany érdemkeresztel történt kiüntétele a turóci magyarságnál általános megelégedéssel találkozott, mert érdemes embert ért, aki nemcsak mint egyháza buzgó és lelkiismeretes vezetője, hanem a közügyeknek is hazafias és érdemes előmozdítója. Mint Turóc megye törvényhatósági bizottságának tagja, a znióvár-aljai állami tanítóképző intézet igazgatótanácsának tagja, iskolaszéki elnök stb., igen élénk tevékenységet fejt ki és ő ezen vidék ev. kevésszámú lelkészeinek egyike, akik maguk nem szítanak a tót tulzókhoz, sem hiveiket nem engedik féltrevezetni, s bár egyháza is tót, mégis a hazafias ünnepek alkalmával az ő egyházában szokott *magyar istentiszteletet* tartani, a melyen az egész megye hazafias közönsége meg szokott jelenni.

— **A gyermek.** Budapesten a tavaszi délutánok *Andrássy* uti sétaközönsége jól ismeri azt a finom arcú, széke asszonyt, kinek Bécsben varrott ruháján, párisi kalapján és londoni cipőjén kívül minden ize magyar, vagyis inkább budapesti. A faubourg St. Thérèse elegáns társaságában arról ismerik a szép asszonyt legjobban, hogy az ura vén, de igen szeretetreméltó, szellemes és gazdag. Amikor két évvel ezelőtt egybekeltek, a világ össze-csapta a kezét.

— **Hogy mer az a csunya, vén ember ilyen szép leányt venni feleségül!**

A kerület aranyifjúsága pedig sokat jelentő mosolyival hallgatott. Most, amikor a kánikulai nap forró sugarai árasztják el az *Andrássy*-ut aszfaltját, a sétáló közönség eltűnt onnan s ki a Tátrában, ki a Balaton mellett gondol Budapestre. Ilyenkor nem is elegáns dolog mutatkozni a fővárosban; aki itt maradt, az is úgy titkolja ittlétét, mint a bűnt. Mekkora volt tehát csodálkozás, amikor tegnap — elegáns gummirádlison — megjelent a faburkolaton a szép asszony, még pedig egyedül! Ez a jelenet sokkal jelentősebb, semmint első tekintetre látszik. Csakugyan van is mélyebb oka, amit össze a budapesti polgári bíróság fog majd szelőlőztetni. Történt ugyanis — ezelőtt három nappal — hogy a szép asszony balatoni nyaralójában hirtelen rosszul lett. Olyanfajta rosszul volt, melyre a férjek boldogan szokták a feleségeiket megölelni. De a férj éppen nem volt boldog; különösen nem, mikor az orvos megerősítette a gyanút, mondván:

— **Karácsonyra meglesz a baba!**

A nyaralóhely lakói másnap már szelőlőben-hosszában mesélték az esetet. Állítólag nagyon heves jelenet volt a házaspár villájában; a férj

kihíregtette a feleségét s most két neves fővárosi ügyvéd vette kezébe a dolog elintézését. Holnap lesz második csattanója az afférnek: két pisztoly fog egymással szemben állani. A férj és — egyik miniszteriumunk gavallér osztálytanácsosa, a kinek nevét az asszony elárulta az urának.

— **Elveszett pénztárca.** Az Orczy-utcából a városligeten keresztül a vasúti állomásig elveszett egy kis női pénztárca. A becsületes megtaláló kéri, hogy a pénztárcát a szerkesztőségben adja át.

— **Mielőtt fürdőbe távozik, vagy utra megy,** feltétlenül nézze meg az utikészlet kiállítását Porter Vilmos Nagy Aruházában, Aradon, a Szabadság-téren. Ott sok hasznos tárgyat fog találni, amelyre szüksége lehet. Kézitáskák, fabőröndök vászonáthuzattal és anélkül. Mädlér-féle pattent kofferek, nádfonatu uti kosarak, toálett eszközök bőrtokban, sátlének, keféruk, fésűk, uszó és fürdő cikkek, szalmakalapot, sportjátékok, stb., szóval minden elgondolható cikk, amely az utazó és fürdő közönséget érdekli. Vannak azután egész könnyű nyári cipők, finom, valódi francia sevró-bőrből és ugyiszintén nagyobb turákra alkalmas erős készítésű és erős talpu, de mindemellett sikkes és elegáns cipők. A nagy olcsóság és a dus választék egyaránt ajánlatossá teszi mindenkire nézve Porter Vilmos Nagy Aruházának melőbbi meglátogatását.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Kéz és lábizzadás ellen** kitűnő a *Kossuth* gyógyszerész *izzadási elleni kenőcséje*, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Beni-tér 15. (Dengl ház). Gyógyszereseknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai urak drogueriájában.

Divatos apróságok.

(A zsebkendő elegiája. — A fátályos nők. — Az éssarp föltámadása. — Szivárványruhák. — Tört napernyők.)

Arad, július 14.

Olyan a divat, akárcsak a szeszélyes szép asszony, a kinek minden kívánsága parancs s a ki úgy táncoltatja imádóit, a hogy neki fűtyülni tesz. S ezekre a szegény, bolond imádóira néha olyan dolgokat parancsol, amiket véghez vinni Herkules-munkának is beillik.

Most például nem elegáns, nagyvilági hölgy az, akinek zsebkendőre van szüksége. Legalább is komoly értelemben vett zsebkendőre. Mert a divatos zsebkendő habos, könnyű, csipkés apróság, de nem zsebkendő. Addig-addig lesz kisebb, vékonyabb, jelentéktelenebb, míg egyszer egészen kivész. Valamikor fénykorában szélesen és elbizakodottan vászon mivoltában terpeszkedett szét a női zsebben. Ez a zseb még akkor nem bánta, hogy nagyobb, vastagabbá teszik, mert maga is kényelmesen élvezte teljes létjogosultságát a bő szoknya hátulsó dus ráncai között. Nem soká tartott a dicsőség. A szoknya megszükkült, a zsebkendőt száműzték ősei székhelyéről és az átplántalt szoknyanyílással együtt előre került. Itt aztán szomorú sorsra jutott. Eszrevétlenné kellett tennie magát s úgy kellett viselkednie, hogy jelenlétéről csak a beavatottak vehettek tudomást.

S a szegény zsebkendő! Ambícióját egyáltalában nem elégíthette ki, karrierjét be kellett fejeznie abban a pillanatban, mikor a tisztító intézetből került ki csak és szárnyaszegetten simára összehajtogatva s lepréssel kellett megöregednie s elmúlnia a semmittevésben. Ha csak egy kis tevékenységet mert is kifejteni, mindjárt pongyola zsebbe került. S meg kellett érnie, hogy unokái s későbbi utódai folyton kisebbek, gyengébbek elcsenevészedettebbek lesznek. Azért is a büszke arisz-

tokrata-vászon zsebkendők teljesen visszavonultak dominiumaikra, a fehérneműs szekrényekbe.

Egy időben azonban kissé megjavult helyzetük. Divatba jöttek a kis kézi táskák, a melyekben újra helyet foglalhattak a zsebkendők. Ma legszomorubb a helyzet. — A szoknyák, ha ráncosak is, lerakottan, huzottan, mindenféleképpen komplikáltak, de mégis szűkek és sehogysem viselik el egy zseb és zsebkendő vastagságát. A táskák kicsi ékszerdarabokká váltak, a melyekben megint semmi sem fér el s a szegény apró zsebkendőknek állandó székhelye a — keztyűnyílás. Ott tartják a divatos zsebkendőket.

Hogy ezek ilyen módon milyen raffináltan elegánsak, az elképzelhető. A legegyszerűbbek azok, a melyek körül linonapróságok; körül vannak véve ráncolt csipkével, betéttel vagy kicsi himzett foderral. Vannak azután olyanok is, a melyek egészen csipkeszővetből, puha selyemből, vagy rézil-tüllből készültek. Ezek a puha tüllzsebkendők linonvirágokkal, vagy linonlepkékkel vannak inkrusztálva. Nagyszerűek a gyászsebkendők. Ezek a legmeglepőbb kombinációi a fekete és fehér csipkéeknek.

Az arcfátyolok is nagyon változatosak. Valódi chantilly-csipkével applikáltak, fehér gázon fekete mintákkal, sűrű csipkeszővésekkel, egyenes vonalakat képző pettyekkel, egyszóval mindenféleképpen felfegyverkezettek, ami az arcot felismerhetlenné teszi. Új dolog az is, hogy vannak fátyolok, amelyek alul kis csipkefoderral végződnek.

Nagy változatosságot fejtenek ki a divathölgyek a divatos éssarpokkal. Estélyi ruhákhoz festett muszlin éssarpokat vesznek vagy tüllből, csipkéből, de sőt még fehér marabuból is készítik. Vannak muszlinből apró ráncokba huzottak, a melyeket színes panne-bársonyra varrnak.

Ruhákban is nagyon elegáns az ilyen színvagyűlék. Fekete linon, vagy muszlinruhák a'á vannak bélelve puha pasztell színű alsóruhával. Fehér és szürke muszlinruhák is vannak így készítve. Olyanok az ilyen szürke ruhák színes béléssel, mint a felhőkön áttetsző szivárvány. Az ilyen ruhához való öv vagy éssarp három-négy árnyalatát képezi a megfelelő színnek.

A divatos napernyők és legyezők vagy egészen áttört csipkéből készülnek, vagy betétekkel, mintákkal vannak megszakítva s díszítve. Ezek is a lehető legdíszesebbek.

Ilyen módon el vagyunk látva a divat jóvoltából olyan legyezőkkel, a melyek egy cseplégáramlatot sem tudnak kifejteni könnyűségükkel; olyan napernyőkkel, melyek nem védenek a nap ellen; olyan nyári ruhákkal, melyek tulajdonképen két ruhából állanak, s olyan zsebkendőkkel, a melyek legfeljebb arra jók, hogy az ember dühében könnyebben szétharaphassa a divatos rossz, aranykoronás fogakkal . . .

Mouche.

MULATSÁGOK

(=) Az új aradi kereskedők jótékony célú asztaltársasága július hó 18-án táncmulatságot rendez, melyet e hó 11-éről halasztottak el az időjárás miatt. A belepő jegy ára 1 korona 20 fillér.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Maglás Emánuel pöre. Abbol a sajtóperből kifolyólag, melyben Maglás Emánuel aradi román újságíró Oncu Miklós dr. elleni rágalmazásáért a temesvári törvényszék elítélte, most a következők közlésére kértünk fel:

Nyilatkozat. Arról értesültem, hogy Maglás Manó az ellene Oncu Miklós által folyamatba tett rágalmazásiügynek a temesvári törvényszék előtti tárgyalás során többek között reám is hivatkozott, mint olyanra, akitől tudomást szerzett annak idején azon tenyről, melyet Oncu Miklós a temesvári Consolában megirt és mely miatt Maglás tudvalevőleg a rágalmazásban büntetésnek kimondatott és hét havi fogházra elítél-

tetett. Én ebben az ügyben, mint védőügyvéd szerepeltem, tehát a leghitelesebb uton tudomásomra jutott e pernek minden egyes fázisa és így tudtam azt is, hogy Oncu Miklós neve mily indokolatlanul és méltatlanul lett ez ügybe belekeverve. Már ez az egy körülmény is kizárja annak lehetőségét, hogy tőlem Maglás azt tudhatta meg, amit Oncuról írt. Sajnálom, hogy a törvényszék kihallgatásomat el nem rendelte, mert a törvényszék előtt eskü alatt vallottam volna azt, hogy Maglással ez ügyben nem beszélttem, én Oncu Miklósról vonatkozólag egy szót nem szóltam sem neki, sem bárkinek, hogy Maglás tehát általam mi alapot sem nyert az Oncu rágalmazó cikk megívására. *Radó Károly dr.*

§ Pénzhamisító oláhok. Két aradmegyei román paraszt fölött ült törvényt tegnap Nagy József elnöklete alatt a nagyváradai törvényszék egyik büntető tanácsa. A két furfangos, ügyes ember falujukban, Berza községben bámulatos tökéletességgel, a felismerhetlenségig hű utánzatokban gyártottak hamis 20 filléreseket s nagyrészt forgalomba is hozták. A két pénzgyártó, Tripa Pável 38 éves földműves, 7 gyermek atyja és Pap Pável 39 éves földműves, utóbbi rovtottmultu alak. Mult év tavaszán megcsípték a csendőrök a két pénzhamisítót s 21 darab 20 filléres pénzdarabot találtak náluk. Beismerték a vádat úgy a vizsgálónál, mint a tegnapi főtárgyaláson. A bíróság Gáthy Bálint alügyész vádbeszéde után Pap Pávelt 1 évi, Tripa Pávelt 6 hónapi fogházra ítélte pénzhamisítás vétsége miatt. Az ítélet jogerős.

§ Egy ál-ügyvédjelölt üzemei. *Feldbauer* Fülöp budapesti ügynök, kiváló előszeretettel használta a doktori címet s mindenfelé mint dr. *Feldbauer* Fülöp ügyvédjelölt adta ki magát. Ezen cím alatt aztán a legvakmerőbb szédelgéseket követte el Csalla jobbra-balra a hiszékeny embereket, a kiket szinte teljesen kiforgatott vagyonaikból. Hogy aztán a család még jobban sikerüljön, *Adler* Ferencsel együtt a kecskeméti-utcában egy bankbizományi üzletet nyitott. *Adler* mint „bankár” ur és *Feldbauer* mint „doktor” ur szerepelt ott állandóan, s hogy megszorultságukban pénzt szerezzenek, nyakra-főre alkalmaztak kaucióos embereket. Persze, a mikor azok a szegény kifosztott emberek tudtára ébredtek helyzetüknek, a jeles társas-cég hadiszállását a kerepesi-utra tette át. Nyolc ember feljelentésére megindult a vizsgálat, mely leleplezte a bankár cég üzemeit. A törvényszék *Feldbauer* Fülöpöt az értelmi szerzőt, tekintettel zajos múltjára 3 évi és *Adler* Ferencet a büntársat 1 és fél évi börtönrre ítélte. Az ítéletábla leszállította az ítéletet két és illetve egy éve, a melyet ma a kuria szüneti tanácsa *Thassy* Pál koronaügyész helyettes indítványára, a semmiségi panaszok elutasításával, helybenhagyott.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, július 14.

Kritikus időjárásunk van. Sok esőzés után két nap óta verőfényes napos időnk van, mely igen üdvös hatással van az aratásra.

Ha esőt nem kapunk, néhány nap alatt learatják a buzát, mely bár legnagyobb részét dőlt, mégis kielégítő termést ígér. A szemképződés jó, a kalász elég nagy. Annyit előre tudunk, hogy az idei buzatermés a tavalyi mögött marad, míg a tengeri szépen fejlődik.

Sürgős aratási munkájok miatt a gazdák elmaradtak hetivásárunkról, melyre alig 300 métermázsa buza és 200 métermázsa tengeri hozatott be.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm súly-gyűsége véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 6.50—6.70.

Buza közép 6.30—6.40.

Tengeri 6.00—6.10.

Rozs névleges jegyzés 5.40—5.50.

Arpa névleges jegyzés 5.20—5.30.

Uj arpa 4—4.10.

Zab névleges jegyzés 5.20—5.40.

Az irányzat lanyha.

Budapesti ár- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest július 14

Debitórszámok. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lányha iránzat mellett 9.000 métermérea került forgalomba, 10—12% fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül rozs 5 fillérrel olcsóbb. Időjárás szép.

Kreditórszámok. Berlin ¼ olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	7.14—7.15
Buza 1904. májusra	7.39—7.40
Rozs októberre	6.16—6.17
Zab októberre	5.28—5.29
Tengeri júliusra	6.30—6.31
Tengeri augusztusra	6.28—6.29
Tengeri szeptemberre	6.30—6.31
Tengeri 1904. májusra	5.01—5.02
Répe augusztusra	11.45—11.55

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	7.15—7.16
Buza 1904. májusra	7.40—7.41
Rozs októberre	6.17—6.18
Zab októberre	5.29—5.30
Tengeri júliusra	6.28—6.29
Tengeri augusztusra	6.26—6.27
Tengeri szeptemberre	6.30—6.31
Tengeri 1904. májusra	5.—5.01
Répe augusztusra	

Szeszüzlet.

— Július 14. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.

Szárított moslék 12'80—13— korona mmásanként

Sürgöny!

A magy. kir. szabadalmazott Osztály-sorsjáték tegnapi nuzásán az általam eladott és nyolcadokra felosztott

36,051 számú sorsjegy

15000 koronát nyert

A mai és holnapi huzásra érvényes vételsorsjegyek még mindig kaphatók, és pedig:

Egy 1/1 3. osztályú sorsjegy	64 kor. — fil.
Egy 1/2 3. osztályú sorsjegy	32 kor. — fil.
Egy 1/4 3. osztályú sorsjegy	16 kor. — fil.
Egy 1/8 3. osztályú sorsjegy	8 kor. — fil.

Szerencse-számok!

Vétel-sorsjegyek!

nagyválasztékban kaphatók

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzletében Arad.

Megyet és városi telefon: 129-ik szám.

A m. kir. szab. osztály-sorsjáték főelárúító helye.

ALAPÍTOTTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltek.

Huzás ma és holnap.

CSARNOK.

A te jó édesapád.

Irtá: Hevesiné-Siker Margit.

(Vége.)

Nagy, nagy szerepet játszott ez az asszony az ő életében. Az első, az egyetlen akit szeretett, akiben csalódott, akit elátkozott és mégis hű maradt hozzá folyton a legnagyobb boldogtalansága között is. Szerette titkon, kínos szerelemmel és mégis ellökte magát az esedező kezét, mely bocsánatért könyörgött. Nem, nem tudott megbocsátani; sokkal örültebben szerette az ő feleségét, semhogy beforgatható volna az a rettentő seb, amit az a kis léha kezecske olyan kegyetlenül ütött rajta.

De minél tovább elnézte azt az arcot, mely valaha olyan bájos, szerelemittas tekintettel tudott a lelkéhez férközni, annál inkább megnyihültek szigorú vonásai. Hisz a halál kien-gesztel és az ilyen gyöngye, elkényeztetett gyermek-módjára nevelt kisasszonynak milyen könnyű elbukni a sikos lejtőn, amelyre az élvezet, vágy és hiúság viszi. Miért nem állt ő melléje, hogy erős kézzel megfogta volna? Miért merült bele a tudomány szomjúságával a vaskos foliánsoka, míg az asszonyka unatkozott? Miért hagyta szabadjára? Miért bizott benne tulságosan, hisz tudhatta, hogy meggon-dolatlan, könnyelmű gyerek, aki pajzán kedvében azt se tudja, mit csinál!

És mért büntette olyan kegyetlenül, hisz elég büntetés volt a maró önvád, amely a fiatal asszony lelkét ostromozta, mikor léha mámorából fölébredve, a saját bűnének tudatára jött? Nem volt ő nagy fájdalmában igazságtalan és bosszuálló? Nem cselekedett volna-e neme-szebben, ha megbocsát?

Ezt kérdezte magától százszor és ezerszer. Leborult a kihűlt tetemre és szenvedélytől elfojtott hangon rebegte: Anna! édes lelkem! most ismét az enyém vagy! Igen, a halál le-mosta azt a foltot, amely elválasztotta őket egymástól. Mintha a felesége éppen olyan tiszta, érintetlen, szüzi teremtés volna, mint akkor, mikor örökhűséget esküdött neki az oltárnál és ő érzi, hogy ő éppen úgy szereti mint akkor, a virágfakasztó május verőfényes napján, mikor először szorította a szívére.

Deresedő fejét kétségbeesve hajtotta le a halott szöke feje mellé a vánkosa és lehunyta égő szemét, hogy ne lásson semmit ebből a sivár, kietlen világból.

Hirtelen egy kicsi, puha kezecske fogta át az ő izmos kezét és reszkető, félénk gyermek-hang susogta: „Anyácska mindig édesapára gondolt, utolsó perceiben is... Azt üzeni...”

A férfi ijedten rekkent föl és fölkapta a vézna, halvány fiúcskát, forró, hosszú csókot nyomva könyázott arcára:

— Rólad egészen megfeledeztem, Laci-kám... jöjj ide hozzám... többé nem válunk el egymástól.

— És az anyácska?!... kérdezte a gyermek tétován.

— Ot is elvisszük magunkkal! — felelt a férfi, mély, rezgő hangon és lehajolva, egy megbocsátó, forró csókot nyomott a megtisztult hitves fehér homlokára.

A vén cseléd álmélkodó ábrázattal nézte, hogyan zárják fiatal asszonyát drága érce-porsóba és szállítják el a fővárosba, hogy közel legyen a férjéhez, akitől az életben elválasztotta a sorsa. Micsoda iróniaja a sorsnak! Míg éltek mind a ketten, elváltan, messze egymástól szerettek és sóvárogtak, most meg elviteti a férfi drága pánzen a halottat és oda temet-teti a maga közelségibe, hogy minél többször lássa és elsirassa az ő megváltott szemfényét.

A nagy, fekete halottas kocsi lassan halad előre, utána a férj kocsija, melyben halotthalványan megtörténül az apa, kicsi szomorú fiával, akit valami ismeretlen bánat nyug-goz le: világos sejtelve annak a nagy csapásnak, amely az ő kis szívére nehezedik.

A férfi egy kis papírost szorongat reszkető ujjai között, de nem meri kinyitni, elolvasni, pedig sejtja a tartalmát. Mi lehet az más, mint hozzá intézett, utolsó „Isten hozád”, hisz ott találta az asszonyka kihűlt szívére, a férj féltékenyen őrzött arcképe mellett.

— Végre erőt vesz magán az ember és las-san remegő ujjakkal kibontja a levélkét, aztán rajt felejtli száraz égő tekintetét annak apró bizonytalan betűin.

— Oh, hogy nem tudom többé megnyerni a bizalmadat Emil, nem hiszel nekem, nem szeretsz, elvesztettelek tégedet egészen... örökre.

— Vissza küldöd a leveleimet, hallani se akarsz rólam, egy teljes örökké valóság óta, s hosszú esztendeje.

— Pedig, ha belátnál az én bűnbánó lel-kembe, ha tudnád, keserves, kínos bánattal, égő könnyekkel hogyan lemostam a bűnömöt, mennyire megvezekeltem érte! Ha tudnád milyen kiolthatatlan, égő szerelmet érzek irán-tad, mennyire látom a lelki nagyságodat, tiszta jellemedet, szellemi fölényedet és ha méggye-szer az oldalad mellett élnék, hogyan meg-tudnád becsülni! Oh édes, édes bálványom,

te! Elhagyatottságom mélyéből, kínos szenvedéseim keresztfájáról kiáltok fel hozzád: „Emil, Emil, miért hagytál el engem?”

És hiába könyörgök hozzád, hogy emelj magadhoz, szánj meg, ha nem hallgatod meg eltaszított feleséged könyörgéseit; el sem olvasod leveleimet, oh pedig szívem vérével írom azokat; az önmagát emésztő szenvedély és igaz megbánás keserű könnyeivel, mint a csiga, mely legnagyobb fájdalom között izzadta ki igaz gyöngyeit...

Emilem! szeretlek! szeretlek a siron tul is! Oh bocsás meg nem voltam én rossz, csak gyerekesen könnyelmű!

Soká, soká tapadt a férfi égő tekintete a gyűrött, könyázott levélkére; fejté kezére támasztva nézett maga elé gépiesen, talán gondolatok nélkül; végre tekintete elhomályosult és nagy könnycseppek szaladtak végig halavány arcán.

Erezte, hogy nehéz bánata megkönnyebbül tőle és itt, a zár: kocsiban, a nyílt országuton nem látja senki — és az a sirás olyan nagyon jól esett neki...

A fiúcska közelebb húzódott az apjához, átölelte annak a nyakát, oda nyomta sovány kis arcát az apja vállához és megindultan susogta:

— Ugy szeretlek! Ugy-e te is szereted a — mamámat?...

NAPIREND.

Július 15. Szerda. Róm. kath. naptár: Apostolok osz-lása. — Protestáns naptár: Apostolok oszlése. — Görög-keleti naptár (július 2.): Boldogasszony meze. — A nap kél 4 óra 3 perckor, nyugszik 7 óra 37 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szom-baton délelőtt 11—12 óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1—2 óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ölésterem

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjá-rás várható: Változékony, melegebb, sok helyütt csapadék.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1908. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Samv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.49
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 6.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.56
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczról szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battyánya között.

Battyánya felé reggel 8.—	Battyánya felől reggel 6.02
Battyánya felé d. u. 12.26	Battyánya felől d. u. 12.04
Battyánya felé este 7.11	Battyánya felől d. u. 4.05

Nyári színház.

Szerdán, 1908. évi július hó 15-én.

A kis herceg.

Operetta 3 felvonásban. Irták: Meilhac Henry és Ludovic Halévy. Zenéjét: Charles Lecocq. Fordította: Rákosi Jenő.

SZEMÉLYEK:

Parthené	Singhoffter V.	Rózáé, apród	Szilassy J.
Monlandry	Békéssy Gy.	Sató Launzak	Pajor Agnes.
Frimusz	Polgár S.	Nanszi	Tóth Lajos.
A hercegnő	Rózaa Lili.	Bernár	Németh J.

Kezdete este 8 órakor.

Cséplőgépek

felszereléséhez szükséges hivatalos

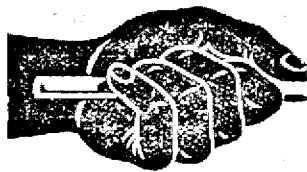
Mentőszekrények

10 koronáért kaphatók

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedésében 1427

ARADON.

Köszvény- és rheumabetegeknek,

kik ezen betegségekkel alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható eléggé a valódi Vilmos-féle köszvény és rheuma elleni vértisztító tea Készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

Aradon főraktár: Földes Kelemen és Hajós Árpád gyógyszertáraiban. 1569

600—1908. sz. n.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1901. V. 1278/9. számú végzése által Bing Ede, Podvinecz és Heisler cég jelentkezésére és több végrehajtatók javára is, Schiebl Flórián fakerti lakos ellen 400 és 11400 korona tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 4000 koronára becsült egy 8 lóerejű mozgony és egy teljes felszerelésű cséplőgép (Schult lever) ból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Fakerten alperes lakásán, esetleg a zárgondnok által kijelölendő helyen, Fakerten leendő esz. közlésére 1903. július hó 20 ik napjának délelőtt 10 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érített ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1903. évi július hó 3. napján.

Ortutay,

1566 bírósági végrehajtó.

tás.
Héderv
lőház mai ut

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: Dr. HECHT

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vészegénység, szívbillentés, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hődegvizgyógyászat, villamfény-, moór-, szénsavas-, villamos fürdők, massage, belégzések, villamosítások, sved gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage. 1505

Bennlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Ezen üzlet szolid és olcsó kiszolgálása révén
általánosan ösmert!

Nem csoda,

hogy csodálkoznak a felett, hogyan vagyok képes valódi fémjelzett tiszta arany ékszer és finom pontos járatu órákat oly rendkívül olcsón árulni. Mint például:

Egy szépen díszített rem. nickel anker óra 2 frt. 30 kr.
Egy nagyon finom vasuti nickel óra . . . 3 forintért.
Egy erős finom acél rem. óra 3 frt. — kr.
Egy háromfedeles tula rem óra 5 frt. 50 kr.
Arany és ezüst női órák rendkívül olcsón.
Arany gyűrűk, pl. 5 soros tiszta arany 15 kővel 4 frt. 60 kr.
Arany láncokat csak az arany értékért és csekély fagon díj.

Ebresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 krjával.

Órákért és órajavításokért, a melyeket saját magam javítok, 3 évi jótaliást vállalok.

Zálogszedő és törött vagy használt aranyért a legmagasabb árt fizetem.

Tisztelettel:

Zinner Vilmos,

műrás és ékszerész Arad, Furray-utca 2/h.

318

Vidéki megrendelések leltásmorettel lesznek eszközölve.

Cséplőgép és járgány tulajdonosok figyelmébe!!

Az 1898. XXVIII törvénycikk értelmében minden cséplőgép tulajdonos köteles balesetknél az első segélynyújtáshoz szükséges kötszerekkel felszerelt

Mentőszekrényt

készletben tartani.

Mint hogy fenti rend let be nem tartása pénzbírsággal jár, saját jól felfogott érdekében ajánlom legkitünőbb szerekkel és jól zárható dobozzal ellátott.

Mentőszekrényemet

Előírás szerint összeállítva, használati utasítással 5 frt.
Hiányos mentőszekrények jutányosan kiegészítetnek.

Lábizzadás Hónaljizzadás

ellen kipróbál biztos hatásu szer a Hajós-féle

Szárit!!!

HINTÓPOR

Szagtalant!

(Tanno salicyl comp.)

126

Ára egy doboznak 35 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Egy jó házból

való olyan fiut keresek egy vidéki vegyeskereskedésbe, ki már üzletben volt és valamely körülmények miatt nem tanulhatott ki. Bővebbet Sárossi-utca 7/a. sz. 1565

Egy könyvelő,

ki a magyar és német levelezést, nemkülönben a könyvelést szakszerűen és önállóan végzi, augusztus hó 15-iki belépésre felvétetik. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába „könyvelő” jelige alatt küldendők. 1572

SIÓFOK

a Balaton

leghullámossabb pontján.

Tökéletes

tengeri fürdő.

Egy jó forgalmu helyen

egy

mészárszék

teljes berendezéssel

eladó,

esetleg egy társ kerestetik.

Czím a kiadóhivatalban. 1567

Arad legrégibb kerékpár és varrógép javítóműhelye és raktára, Szabadság-tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 96.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műbizsere. továbbá

zajtalan járású Singer varrógépek 32 főtért öt évi jótállás mellett.

Villanycsengő

és 1518

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Telephon 364. sz.

Legolcsóbb óra, kerékpár és varrógép javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa

órák és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.

(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű órák javítására 2 évi jótállás mellett, ugymint kerékpár, varrógép, író- és kötőgépek, graphon, beszélő és zenélő-gépek javítására, továbbá villanycsengő és telephon berendezésekre ugy helyben, mint vidékre jutányos árban, pontos és gyors kivitelben. Nagy raktár varrógép és kerékpár felszerelésekben. 1485

Kalhofert János

mű-lakatos, vízvezeték-berendező és gépjavitó műhely

Aradon, Széchenyi-utca 5. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkák elkészítését, u. m.:

épületvasalások,

- vízvezeték berendezéseket,

gépjavitásokat, légszuszomotorok és gazdasági gépek, valamint varrógépek javítását.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, olcsón és pontosan eszközöketnek. 289

Veszek zálogcéduhákat.

DEUTSCH IZIDOR

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Arad legolcsóbb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Készpénzért a legmagasabb árban veszek vagy más új tárgyakra becserél mindenféle drágaköveket, arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy tört állapotban.

TELEFON 438. 1431

Veszek zálogcéduhákat.

Ladics Pál

szobafestő és mázó

Wesselényi-utca 47. sz.

Ajánlja magát a n. é. építő vállalkozóknak, valamint a nagyközönségnek minden e szakmába vágó munkáknak a legszebb kivitelben való elkészítésére

a legolcsóbb árak mellett.

Lakásoknak féregmentessé tételét is elvállalja. 283

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmány orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek otthon gyógyíthatják magukat. Ez gyógyszer közvetlenül azokra fejt hat, a hol a megsejtés csodálatos eredményt hoz. Gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelése céljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmenti, hogy mily könnyen gyógyíthatók eből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivétel nem tesz. Mindenki írhat érte bárhol magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne. Ind Amerika. A levelek mindig bermentesítendők. 1487

Feltűnő újdonság!

DELICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szívhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Alapított 1840.

Divatáruház

Telefon 231. sz.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

Szabadság-tér.

ARAD,

Forray-utca sarok.

A n. é. hölgyközönség szíves figyelmét felhívjuk, hogy az idény előrehaladottsága miatt mindennemű divatcikkeinket, különösen ruhakelmék, mosókartonok, francia battisztok mélyen leszállított árban árusítjuk. 1405

Maradékok és kiselejtezett áruk féláron adatnak el.

Mint különlegesen ajánljuk a legjobb minőségű vásznakból, szinte maradékok, melyek igen olcsón kaphatók.

PAGLIANO-SYRUP vértisztító- és edző-szer

1838-ik év óta biztos sikerrel használatban.

Készítője: PAGLIANO GIROLAMO egyetemi tanár Florenz, „via Pandolfini” (Olaszország.)

Szétküldési főraktár: Brachetti gyógyszerár Ala. (Dél-Tirol.)

798